

Офіційне
друковане видання
Верховної Ради
України — газета
«Голос України»

Голос України

Закон України

Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення державного регулювання ринків фінансових послуг

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внести зміни до таких законів України:

1. У Законі України «Про Національний банк України» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 29, ст. 238 із наступними змінами):

1) пункти 33¹ і 38 частини першої статті 7 викласти в такій редакції:

«33¹) забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері захисту критичної інфраструктури щодо банків, інших осіб, що здійснюють діяльність на ринках небанківських фінансових послуг, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Національний банк, операторів платіжних систем та/або учасників платіжних систем, технологічних операторів платіжних послуг відповідно до закону, що визначає правові та організаційні засади функціонування і захисту критичної інфраструктури»;

«38) визначає порядок застосування технологій хмарних обчислень та надання хмарних послуг банками, іншими особами, що здійснюють діяльність на ринках небанківських фінансових послуг, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Національний банк, операторами платіжних систем та/або учасниками платіжних систем, технологічними операторами платіжних послуг»;

2) у частині третій статті 33 слова «надання банкам послуг з інкасації» замінити словами «здійснення операцій з готівкою»;

3) частину п'яту статті 56 замінити вісьмома новими частинами такого змісту:

«Національний банк розробляє, розглядає та приймає нормативно-правові акти, що мають ознаки регуляторних актів, з дотриманням принципів державної регуляторної політики, визначених Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

При розробленні нормативно-правових актів, що мають ознаки регуляторних актів, Національний банк у встановленому ним порядку проводить обговорення проекту нормативно-правового акта.

До початку обговорення Національний банк проводить аналіз впливу проекту нормативно-правового акта на ринок фінансових, супровідних послуг, що включає розрахунок очікуваних витрат та вигод учасників ринку, громадян та держави внаслідок дії проекту нормативно-правового акта, крім випадків, якщо такий розрахунок неможливо здійснити у зв'язку з відсутністю джерела підтвердженої інформації, що має бути використана для його проведення. Результати такого аналізу та проект відповідного нормативно-правового акта підлягають оприлюдненню на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку у встановленому ним порядку. Учасники ринку фінансових послуг мають право самостійно здійснювати аналіз впливу проектів нормативно-правових актів, розроблених Національним банком, відстежувати результативність таких актів, подавати за результатами цієї діяльності зауваження та пропозиції до Національного банку, який на підставі аналізу таких документів може прийняти рішення про необхідність перегляду нормативно-правового акта.

Обговорення проекту нормативно-правового акта проводиться в такому порядку:

1) оприлюднення проекту нормативно-правового акта на сторінках офіційного Інтернет-представництва Національного банку з метою одержання зауважень і пропозицій заінтересованих осіб. Строк для надання заінтересованими особами зауважень і пропозицій визначається Національним банком та має бути пропорційним обсягу проекту оприлюдненого нормативно-правового акта і не може становити менше 10 днів;

2) оприлюднення зауважень і пропозицій до проекту нормативно-правового акта, поданих до Національного банку за встановленою ним формою. Національний банк має право проводити обговорення отриманих зауважень та пропозицій. Спосіб обговорення, у разі його проведення, визначається Національним банком. Національний банк розглядає зауваження і пропозиції до оприлюдненого проекту нормативно-правового акта у встановлений ним строк та, в разі визначення доцільності, враховує їх у проекті нормативно-правового акта;

3) оприлюднення на сторінках офіційного Інтернет-представництва Національного банку у встановленому ним порядку узагальнених результатів обговорення із зазначенням узагальненої інформації про пропозиції, що надійшли до проекту нормативно-правового акта, та узагальненої інформації про врахування або відхилення таких пропозицій.

Національний банк не проводить обговорення проектів нормативно-правових актів:

1) з питань запровадження та здійснення заходів правового режиму воєнного, надзвичайного стану, оголошення зони надзвичайної екологічної ситуації, мобілізації та демобілізації, у тому числі розроблених на виконання функцій, визначених пунктом 20 частини першої статті 7 цього Закону, а також з питань запровадження та здійснення заходів на період дії карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання виникненню та поширенню особливо небезпечних інфекційних хвороб;

2) розроблених на виконання функцій, визначених пунктами 3 і 30 частини першої статті 7 цього Закону;

3) з питань реалізації грошово-кредитної політики, здійснення валютного регулювання та валютного нагляду (включаючи запровадження заходів захисту), визначення порядку здійснення операцій в іноземній валюті, а також заходів, спрямованих на забезпечення стабільності грошової одиниці України, у тому числі розроблених відповідно до вимог розділів IV—VIII цього Закону;

4) з питань нагляду та застосування заходів впливу за порушення законодавства, в тому числі у сфері реалізації спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій);

5) що містять державну таємницю;

6) що містять положення, спрямовані на виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, у тому числі додатків до неї;

7) що передбачають внесення змін, які стосуються внесення виправлень, уточнень, усунення помилок, суперечностей у тексті нормативно-правового акта без зміни його змісту.

У разі якщо проект нормативно-правового акта одночасно містить норми, передбачені пунктами 1, 2, 6, 7 частини дев'ятої цієї статті, та норми, спрямовані на правове регулювання інших відносин, обговоренню підлягають виключно норми, не передбачені пунктами 1, 2, 6, 7 частини дев'ятої цієї статті. При цьому опублікуванню підлягає весь проект нормативно-правового акта.

У разі якщо проект нормативно-правового акта одночасно містить норми, передбачені пунктами 3—5 частини дев'ятої цієї статті, та норми, спрямовані на правове регулювання інших відносин, обговоренню підлягають виключно норми, не передбачені пунктами 3—5 частини дев'ятої цієї статті. При цьому опублікуванню підлягає проект нормативно-правового акта, крім норм, передбачених пунктами 3—5 частини дев'ятої цієї статті.

Національний банк, у разі визначення ним доцільності, має право обговорювати проекти нормативно-правових актів, передбачені частиною дев'ятою цієї статті.

У зв'язку з цим частини шосту — дев'яту вважати відповідно частинами тринадцятою — шістнадцятою;

4) розділ XV «Прикінцеві положення» доповнити пунктом 11 такого змісту:

«11. З дня набрання чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення державного регулювання ринків фінансових послуг» вимоги Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» не застосовуються до нормативно-правових актів Національного банку, що мають ознаки регуляторних актів».

2. У Законі України «Про банки і банківську діяльність» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 5—6, ст. 30 із наступними змінами):

1) у статті 2:

у частині першій визначення терміна «інспекційна перевірка банку» викласти в такій редакції:

«інспекційна перевірка банку — форма здійснення банківського нагляду уповноваженим Національним банком України особами за місцезнаходженням банку та/або за його межами шляхом віддаленого доступу до документів, інформації та систем автоматизації банківських операцій з використанням інформаційно-комунікаційних технологій»;

доповнити частиною четвертою такого змісту: «Термін «інформаційно-комунікаційні технології» у цьому Законі вживається у значенні, наведеному в Законі України «Про Національну програму інформатизації»;

2) у частині четвертій статті 46 слова «нагляду (оверсайту) платіжних систем та систем розрахунків» замінити словами «нагляду за діяльністю надавачів платіжних послуг, оверсайту платіжної інфраструктури»;

3) частину п'ятнадцяту статті 47 викласти в такій редакції: «Банк самостійно встановлює процентні ставки та комісійну винагороду за надані послуги, якщо інше не передбачено законом»;

4) у пункті 11 частини другої статті 60 слова «нагляду (оверсайту) платіжних систем та систем розрахунків» замінити словами «нагляду за діяльністю надавачів платіжних послуг, оверсайту платіжної інфраструктури»;

5) у частині шостій статті 61 слова «нагляду (оверсайту) платіжних систем та систем розрахунків» замінити словами «нагляду за діяльністю надавачів платіжних послуг, оверсайту платіжної інфраструктури»;

6) у пункті 3 частини першої статті 62 після слів «номери рахунків» доповнити словами «інформацію про унікальні ідентифікатори та/або номери емісійних платіжних інструментів», а слова «та код банку контрагента» замінити словами «інформацію про унікальні ідентифікатори та/або номери емісійних платіжних інструментів контрагента, єдиний ідентифікатор Національного банку України (код ID НБУ) надавача платіжних послуг контрагента, найменування надавача платіжних послуг контрагента»;

7) у частині третій статті 62² слова «нагляду (оверсайту) платіжних систем та систем розрахунків» замінити словами «нагляду за діяльністю надавачів платіжних послуг, оверсайту платіжної інфраструктури»;

8) частину тринадцяту статті 67 після слів «збільшують істотну участь у банку» доповнити словами «осіб, що є власниками інструментів з умовами конверсії, та осіб, що прямо та/або опосередковано володіють істотною участю в цих особах», а після слів «капіталу банку» — словами та цифрою «складових основного капіталу 1 рівня, додаткового капіталу 1 рівня, капіталу 2 рівня»;

9) у статті 69:

у частині десятой слова «в обсязі, визначеному» замінити словами «в обсязі та порядку, визначених»;

частину одинадцяту доповнити словами «та встановлювати вимоги щодо обсягу та порядку їх оприлюднення»;

10) у статті 71:

перше речення частини п'ятої доповнити словами «у тому числі шляхом віддаленого доступу з використанням інформаційно-комунікаційних технологій»;

частину сьому після слова «одержувати» доповнити словами «у тому числі шляхом віддаленого доступу з використанням інформаційно-комунікаційних технологій»;

після частини дев'ятої доповнити двома новими частинами такого змісту:

«Уповноважені Національним банком України особи мають право під час проведення інспекційної перевірки бути присутніми на загальних зборах учасників банку, засіданнях ради банку, правління банку та комітетів банку.

Керівники банку зобов'язані завчасно інформувати уповноважених Національним банком України осіб про проведення загальних зборів учасників банку, засідань ради банку, правління банку та комітетів банку, обов'язкове утворення яких передбачено цим Законом, з наданням інформації про питання, які плануються до розгляду, та забезпечувати можливість участі зазначених осіб у таких зборах/засіданнях».

У зв'язку з цим частину десяту вважати частиною дванадцятою;

11) у статті 72:

третє речення частини першої викласти в такій редакції: «Особа, які охоплюються наглядовою діяльністю Національного банку України, зобов'язані подавати уповноваженим Національним банком України особам затребувану інформацію, у тому числі шляхом віддаленого доступу з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, у визначений уповноваженими Національним банком України особами строк»;

доповнити частинами четвертою — шостою такого змісту: «Національний банк України має право здійснювати перевірку осіб, які охоплюються наглядовою діяльністю Національного банку України, за їх місцезнаходженням та/або шляхом віддаленого доступу до документів, інформації та систем автоматизації з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

Уповноважені Національним банком України особи мають право під час проведення інспекційної перевірки учасника банківської групи бути присутніми на засіданнях його колегіальних органів.

Керівники учасника банківської групи зобов'язані завчасно інформувати уповноважених Національним банком України осіб про проведення засідань колегіальних органів такого учасника з наданням інформації про питання, які плануються до розгляду, та забезпечувати можливість участі зазначених осіб у таких засіданнях»;

12) частину першу статті 76 доповнити пунктом 7 такого змісту:

«7) відмова банку, віднесеного до категорії проблемних, у проведенні перевірки, а саме недопуск уповноважених Національним банком України осіб до інформаційних систем та/або приміщень банку»;

13) у розділі VII «Прикінцеві положення»:

пункт 13 викласти в такій редакції:

«13. Тимчасово, на період дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, зупинити дію частини восьмої статті 49 цього Закону (щодо права банку видавати бланкові кредити)»;

доповнити пунктом 13¹ такого змісту:

«13¹. Установити, що Національний банк України не відносить банк до категорії проблемних або неплатоспроможних з підстав, визначених пунктом 1 частини першої статті 75, пунктом 2 частини першої статті 76 цього Закону, за умови що банк:

протягом дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, подав до Національного банку України програму капіталізації/план реструктуризації, складені відповідно до вимог та в порядку, встановлених Національним банком України, у тому числі програму капіталізації/план реструктуризації, складені за результатами оцінки стійкості банку, та забезпечує виконання погоджених Національним банком України програми капіталізації/плану реструктуризації у визначені в них строки, у тому числі якщо закінчення таких строків припадає на період після припинення чи скасування воєнного стану в Україні.

Банк, який на день набрання чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення державного регулювання ринків фінансових послуг» відповідає критеріям віднесення його до категорії проблемних або неплатоспроможних, визначених пунктом 1 частини першої статті 75, пунктом 2 частини першої статті 76 цього Закону, подає до Національного банку України програму капіталізації/план реструктуризації протягом 30 днів з дня набрання чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення державного регулювання ринків фінансових послуг».

Дія цього пункту в частині невіднесення банку до категорії неплатоспроможних з підстави, визначеної пунктом 2 частини першої статті 76 цього Закону, не поширюється на банк, щодо якого Національним банком України на день набрання чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення державного регулювання ринків фінансових послуг» прийнято рішення про віднесення його до категорії проблемних»;

доповнити пунктами 17 і 18 такого змісту:

«17. Установити, що положення частини шостої статті 30 цього Закону застосовуються до зобов'язань за основною сумою інструменту з умовами списання/конверсії, що списуються банком з 5 серпня 2024 року.

18. Тимчасово, до 31 грудня 2024 року, банки-резиденти мають право здійснювати для клієнтів операції з продажу (обміну) російських рублів та/або білоруських рублів у безготівковій формі.

Такі операції здійснюються за таких умов:

банками-нерезидентами, в яких відкрито кореспондентські рахунки банків-резидентів у російських рублях та/або білоруських рублях, в односторонньому порядку прийнято рішення про конвертацію (обмін) російських рублів та/або білоруських рублів, які знаходяться на таких кореспондентських рахунках, на іншу валюту;

банками-нерезидентами, зазначеними в абзаці третьому цього пункту, не можуть бути банки-резиденти Російської Федерації/Республіки Білорусь та/або банки, до яких застосовано спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції) відповідно до Закону України «Про санкції»;

продаж (обмін) російських рублів та/або білоруських рублів може бути здійснений за заявою клієнта банку один раз щодо кожного з видів валюти — російських рублів та білоруських рублів».

3. У Законі України «Про рекламу» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 8, ст. 62 із наступними змінами):

1) статтю 24 доповнити частиною п'ятою такого змісту:

«5. У разі порушення законодавства про рекламу на ринках фінансових послуг (крім реклами фінансових інструментів, ринків капіталу та організованих товарних ринків) Національний банк України має право у встановленому ним порядку застосувати заходи впливу, в тому числі у вигляді накладення штрафу відповідно до законодавства, що регулює діяльність на ринку фінансових послуг»;

2) абзац шостий частини четвертої статті 27 виключити.

4. У Законі України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 9, ст. 79 із наступними змінами):

1) у частині другій статті 3: абзац третій викласти в такій редакції: «актів Національного банку України»;

2) перше речення частини п'ятої статті 8 викласти в такій редакції:

«Методика підготовки аналізу регуляторного впливу для застосування розробниками проектів регуляторних актів затверджується Кабінетом Міністрів України»;

3) перше речення частини чотирнадцятої статті 10 викласти в такій редакції:

«Методика відстеження результативності регуляторних актів, прийнятих регуляторними органами, затверджується Кабінетом Міністрів України»;

4) у частині третьої статті 12 слова «Національним банком України» виключити.

5. У Законі України «Про споживче кредитування» (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 1, ст. 2 із наступними змінами):

1) у статті 1: частину першу доповнити пунктом 1² такого змісту:

«1²) денна процентна ставка — загальні витрати за споживчим кредитом за кожний день користування кредитом, виражені у процентах від загального розміру виданого кредиту»;

частину другу після абзацу першого доповнити новим абзацом такого змісту:

«Термін «інформація» вживається в цьому Законі у значенні, наведеному в Законі України «Про інформацію».

У зв'язку з цим абзац другий вважати абзацом третім;

2) у статті 3:

пункт 1 частини другої виключити;

частину третю викласти в такій редакції:

«3. До кредитів у формі кредитування рахунку зі строком погашення кредиту до трьох місяців або на вимогу застосовуються лише вимоги частини першої, пунктів 1 і 2 частини другої статті 7, статей 8—10, статей 12—14, частини шостої статті 15, статті 18, статті 21 цього Закону, а також положення щодо врегулювання простроченої заборгованості»;

у частині четвертій слова «а цифри «частини шостої статті 14» виключити;

3) у статті 5:

частину другу доповнити пунктом 10¹ такого змісту:

«10¹) має право встановлювати додаткові вимоги до оцінювання кредитоспроможності споживача»;

частину третю доповнити абзацом другим такого змісту:

«При здійсненні нагляду у сфері споживчого кредитування, у тому числі контролю за дотриманням законодавства про рекламу споживчого кредиту, Національний банк України має право застосовувати професійне судження»;

4) у частині п'ятій статті 6 слова «та реальної річної процентної ставки» замінити словами «реальної річної процентної ставки та денної процентної ставки»;

5) статтю 7 доповнити частиною четвертою такого змісту:

«4. У реклами щодо надання споживчого кредиту забороняється надавати інформацію, яка вводить споживача в оману щодо потенційних наслідків укладення кредитного договору»;

6) у статті 8:

назву після слів «процентна ставка» доповнити словами «денна процентна ставка»;

абзац перший частини другої після слів «річної процентної ставки» доповнити словами «та денної процентної ставки»;

у частині третій:

абзац перший після слів «річної процентної ставки» доповнити словами «та денної процентної ставки»;

абзац другий викласти в такій редакції:

«Якщо договір про споживчий кредит містить умови, що дозволяють зміну процентної ставки або інших платежів за послуги кредитодавця, включених до загальних витрат за споживчим кредитом при обчисленні реальної річної процентної ставки та денної процентної ставки, і така зміна не може бути визначена на момент обчислення, реальна річна процентна ставка та денна процентна ставка обчислюються на основі припущення, що процентна ставка та інші платежі за послуги кредитодавця залишатимуться незмінними та застосовуватимуться протягом строку дії договору про споживчий кредит»;

доповнити частинами четвертою — шостою такого змісту:

«4. Денна процентна ставка розраховується у процентах за формулою:

$DPC = (ЗВСК/ЗРК) \times t \times 100\%$, де

DPC — денна процентна ставка;

ЗВСК — загальні витрати за споживчим кредитом;

ЗРК — загальний розмір кредиту;

t — строк кредитування у днях.

5. Максимальний розмір денної процентної ставки, розрахованої відповідно до частини четвертої цієї статті, не може перевищувати 1 %.

6. Національний банк України має право встановлювати додаткові вимоги до складових розрахунку денної процентної ставки з метою уникнення недобросовісних практик розрахунку денної процентної ставки»;

7) пункт 8 частини третьої статті 9 після слів «споживчим кредитом» доповнити словами «власних комісій та інших платежів (за наявності)»;

8) назву та частину першу статті 10 викласти в такій редакції:

«Стаття 10. Оцінювання кредитоспроможності споживача

1. До укладення договору про споживчий кредит кредитодавець зобов'язаний з урахуванням встановлених законодавством вимог, використовуючи свої професійні можливості, оцінити кредитоспроможність споживача, враховуючи, зокрема, строк, на який надається споживчий кредит, суму кредиту, доходи споживача, мету отримання кредиту, а також інформацію про виконання споживачем зобов'язань за кредитними операціями, включаючи зобов'язання перед ін-

шими кредитодавцями. Оцінювання кредитоспроможності споживача здійснюється на підставі достатньої інформації, отриманої від споживача, та, за необхідності, на основі інформації, законно отриманої з інших джерел. Кредитодавець зобов'язаний здійснювати оцінювання кредитоспроможності на підставі внутрішньої політики з оцінки кредитоспроможності з урахуванням ризик-орієнтованого підходу.

Забороняється укладати договір про споживчий кредит з особами, включеними до Реєстру осіб, яким обмежено доступ до гральних закладів та/або участь в азартних іграх, якщо у зазначеному Реєстрі міститься інформація про використання такими особами кредитних коштів для внесення ставок. Кредитодавець зобов'язаний до укладення договору про споживчий кредит перевірити наявність такої інформації у Реєстрі осіб, яким обмежено доступ до гральних закладів та/або участь в азартних іграх, шляхом звернення до бюро кредитних історій. Бюро кредитних історій безоплатно надає кредитодавцям відомості про наявність у Реєстрі осіб, яким обмежено доступ до гральних закладів та/або участь в азартних іграх, інформації про використання споживачем кредитних коштів для внесення ставок»;

9) частини першу і третю статті 11 викласти в такій редакції:

«1. Після укладення договору про споживчий кредит кредитодавець на вимогу споживача, але не більше одного разу на місяць, а також у разі зміни істотних умов договору про споживчий кредит, включаючи випадки, коли така зміна відбувається внаслідок настання умов, визначених таким договором, у порядку та на умовах, передбачених договором про споживчий кредит, безоплатно повідомляє споживачу інформацію про поточний розмір його заборгованості, розмір суми кредиту, повернутої кредитодавцю, надає виписку з рахунку/рахунків (за наявності) щодо погашення заборгованості, зокрема інформацію про платежі за цим договором, які сплачені, які належить сплатити, дати сплати або періоди у часі та умови сплати таких сум (за можливості зазначення таких умов у виписці), а також іншу інформацію, надання якої передбачено цим Законом, іншими актами законодавства та договором про споживчий кредит»;

«3. У разі якщо сторони договору про споживчий кредит мають намір збільшити загальний розмір кредиту та в інших випадках, визначених законодавством, кредитодавець зобов'язаний здійснити оцінювання кредитоспроможності споживача відповідно до вимог статті 10 цього Закону»;

10) у статті 12:

у частині першій:

перше речення пункту 9 викласти в такій редакції:

«9) денна процентна ставка, її розрахунок та загальні витрати за споживчим кредитом (крім споживчих кредитів, виконання зобов'язань за якими забезпечено заставою/іпотекою або правом довірчої власності), орієнтовна реальна річна процентна ставка та орієнтовна загальна вартість кредиту для споживача на дату укладення договору про споживчий кредит»;

пункт 10 після слова «кредитом» доповнити словами «власних комісій та інших платежів (за наявності)»;

частину третю після слова «споживачем» доповнити словами «денної процентної ставки»;

частину шосту викласти в такій редакції:

«6. Споживач не зобов'язаний сплачувати кредитодавцю будь-які платежі, не зазначені в договорі про споживчий кредит та/або не враховані в розрахунку денної та орієнтовної річної процентної ставки, що зазначені в договорі про споживчий кредит, крім платежів за споживчим кредитом, які не включаються до розрахунку загальних витрат за споживчим кредитом у випадках, передбачених цим Законом.

Кредитодавцю та новому кредитору забороняється вимагати сплати будь-яких платежів, не зазначених у договорі про споживчий кредит та/або не врахованих у розрахунку денної процентної ставки, що зазначена в договорі про споживчий кредит»;

частину сьому доповнити абзацами другим і третім такого змісту:

«У договорі про споживчий кредит забороняється встановлювати умову про продовження в однострочному порядку строку користування кредитом. Продовження строку користування кредитом здійснюється виключно шляхом укладення додаткового договору за домовленістю сторін.

Положення абзацу другого цієї частини не поширюються на продовження строку користування кредитом за договором про споживчий кредит у формі кредитування банківського рахунку або кредитної лінії, яка надається банком. Договір про споживчий кредит у формі кредитування банківського рахунку або кредитної лінії, яка надається банком, у разі наявності умови про можливість продовження строку користування кредитом, повинен передбачати право споживача на безоплатну відмову від продовження строку користування кредитом за таким договором. Банк зобов'язаний повідомити споживача про продовження строку користування кредитом відповідно до вимог цієї частини не пізніше 30 календарних днів до дати такого продовження. Банк зобов'язаний повідомити споживача про продовження строку користування кредитом згідно з вимогами, встановленими Національним банком України»;

11) в абзаці другому частини другої статті 21 слова «Сукупна сума неустойки (штраф, пеня), нарахована за порушення зобов'язань споживачем» замінити словами «Сукупна сума неустойки (штраф, пеня) та інших платежів, що підлягають сплаті споживачем за порушення виконання його зобов'язань»;

12) у статті 28:

назву викласти в такій редакції:

«Стаття 28. Відповідальність за порушення законодавства про захист прав споживачів фінансових послуг»;

у частині третій слова «робочого дня, наступного за днем» замінити словом «дня»;

13) у розділі IV «Прикінцеві та перехідні положення»:

пункт 6 викласти в такій редакції:

«6. У разі прострочення споживачем у період з 1 березня 2020 року до припинення зобов'язань за договором про споживчий кредит, укладеним до тридцятого дня включно з дня набрання чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення державного регулювання ринків фінансових послуг», у тому числі того, строк дії якого продовжено після набрання чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення державного регулювання ринків фінансових послуг», споживач звільняється від відповідальності перед кредитодавцем за таке прострочення. У тому числі, але не виключно, споживач у разі допущення такого прострочення звільняється від обов'язку сплати кредитодавцю неустойки (штрафу, пені) та інших платежів, передбачених договором про споживчий кредит за прострочення виконання (невиконання, часткове виконання) споживачем зобов'язань за таким договором. Забороняється збільшення процентної ставки за користування кредитом з інших причин, ніж передбачені частиною четвертою статті 1056¹ Цивільного кодексу України, у разі невиконання зобов'язань за договором про споживчий кредит у період, зазначений у цьому пункті. Дія положення цього пункту поширюється, у тому числі, на кредити, визначені частиною другою статті 3 цього Закону.

Установити, що неустойка (штраф, пеня) та інші платежі, сплачені за період, зазначений у цьому пункті, за прострочення виконання (невиконання, часткове виконання) зобов'язань за таким договором, підлягають списанню кредитодавцем»;

пункт 6¹ виключити;

доповнити пунктом 17 такого змісту:

«17. Тимчасово, протягом 240 днів з дня набрання чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення державного регулювання ринків фінансових послуг», установити, що максимальний розмір денної процентної ставки не може перевищувати:

протягом перших 120 днів — 2,5 %;

протягом наступних 120 днів — 1,5 %».

6. Статтю 16 «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про валюту і валютні операції» (Відомості Верховної Ради України, 2018 р., № 30, ст. 239 із наступними змінами) доповнити пунктом 14 такого змісту:

«14. Тимчасово, на період дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, Кабінет Міністрів України має право видати розпорядження про звернення до Національного банку України з клопотанням щодо надання окремого дозволу на проведення юридичною особою транскордонного переказу валютних цінностей, здійснення яких заборонено нормативно-правовими актами Національного банку України.

Таке розпорядження Кабінету Міністрів України має містити:

клопотання про надання дозволу на проведення відповідної валютної операції;

найменування юридичної особи;

обґрунтування підстав для проведення кожної операції, з огляду на важливість її здійснення цією юридичною особою для інтересів держави під час воєнного стану;

суму операції;

контрагента операції;

найменування банку, через який проводитиметься операція.

Національний банк України на підставі такого розпорядження Кабінету Міністрів України надає уповноваженій установі/уповноваженим установам окремих дозвіл (рішення) щодо можливості здійснення відповідною юридичною особою транскордонного переказу/транскордонних переказів валютних цінностей».

7. У Законі України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор» від 14 липня 2020 року № 768-IX:

1) статтю 1 доповнити частинами четвертою і п'ятою такого змісту:

«4. Термін «бюро кредитних історій» вживається в цьому Законі у значенні, наведеному в Законі України «Про організацію формування та обігу кредитних історій».

5. Термін «кредитодавець» вживається в цьому Законі у значенні, наведеному в Законі України «Про споживче кредитування»;

2) друге речення частини третьої статті 5 викласти в такій редакції: «Доступ до такої інформації в порядку, встановленому Уповноваженим органом, надається Уповноваженому органу та організаторам азартних ігор для виконання покладених на них цим Законом обов'язків, а також бюро кредитних історій у частині інформації про осіб, стосовно яких у Реєстрі осіб, яким обмежено доступ до гральних закладів та/або участь в азартних іграх, міститься інформація про використання такими особами кредитних коштів для внесення ставок, для передачі кредитодавцям на виконання вимог Закону України «Про споживче кредитування»;

3) у статті 16:

частину дванадцяті доповнити реченням такого змісту: «У разі встановлення рішенням суду, що тяжкий матеріальний стан спричинено використанням коштів, отриманих гравцем у позику, в тому числі на умовах фінансового кредиту, до Реєстру осіб, яким обмежено доступ до гральних закладів та/або участь в азартних іграх, вноситься інформація про використання особою кредитних коштів для внесення ставок»;

частину тринадцяті доповнити реченням такого змісту: «У разі встановлення рішенням суду, що тяжкий матеріальний стан спричинено використанням коштів, отриманих гравцем у позику, в тому числі на умовах фінансового кредиту, до Реєстру осіб, яким обмежено доступ до гральних закладів та/або участь в азартних іграх, вноситься інформація про використання особою кредитних коштів для внесення ставок».

8. У підпункті 19 пункту 7 розділу I Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення питань організації корпоративного управління в банках та інших питань функціонування банківської системи» від 30 червня 2021 року № 1587-IX:

абзац восьмий доповнити словами «а також умови їх включення до капіталу банку»;

після абзацу дев'ятого доповнити п'ятьма новими абзацами такого змісту:

«4) порядок та умови погодження або надання дозволу банку на включення окремих складових основного капіталу 1 рівня, додаткового капіталу 1 рівня, капіталу 2 рівня до капіталу такого банку.

Банк має право включати до капіталу банку окремі складові основного капіталу 1 рівня, додаткового капіталу 1 рівня, капіталу 2 рівня з визначених Національним банком України відповідно до пункту 1 частини другої цієї статті, за умови:

відсутності відмови або отримання дозволу Національного банку України;

дотримання встановлених Національним банком України вимог.

Особа, яка надає банку кошти для формування складових основного капіталу 1 рівня, додаткового капіталу 1 рівня, капіталу 2 рівня, зобов'язана підтвердити джерела їх походження».

У зв'язку з цим абзац десятий вважати абзацом п'ятнадцятим;

третє речення абзацу п'ятнадцятого виключити;

після абзацу п'ятнадцятого доповнити трьома новими абзацами такого змісту:

«Банк має право відновити (повністю або частково) списані зобов'язання за основною сумою інструментом з умовами списання/конверсії після отримання відповідного дозволу Національного банку України, умови та порядок надання якого визначає Національний банк України.

Особа, яка є власником інструменту/інструментів з умовами конверсії, та особа, яка прямо та/або опосередковано володіє істотною часткою в цій особі, яка в разі конверсії такого інструменту/інструментів набуватиме/збільшуватиме прямо та/або опосередковано, самостійно чи спільно з іншими особами істотну частку у банку, повинна (повинні) на момент включення та протягом усього часу включення такого інструменту/інструментів до додаткового капіталу 1 рівня відповідати вимогам до ділової репутації та фінансового/майнового стану осіб, які набувають/збільшують істотну частку у банку, встановленим цим Законом і нормативно-правовими актами Національного банку України.

Банк має право здійснити викуп, погашення, дострокове погашення інструменту з умовами списання/конверсії

та субординованого боргу після отримання відповідного дозволу Національного банку України, умови та порядок надання якого визначаються Національним банком України»;

9. У розділі XV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про страхування» від 18 листопада 2021 року № 1909-ІХ; із змінами, внесеними законами України від 6 жовтня 2022 року № 2655-ІХ та від 11 квітня 2023 року № 3050-ІХ:

1) у пункті 3: підпункт 41 виключити; підпункт 59 викласти в такій редакції: «59) у статті 88 Закону України «Про ветеринарну медицину» від 4 лютого 2021 року № 1206-ІХ: частину четверту викласти в такій редакції: «4. Життя і здоров'я спеціалістів ветеринарної медицини підлягають страхуванню за рахунок роботодавців на випадок каліцтва або професійного захворювання, одержаних під час роботи з тваринами, за класами страхування 1 та/або 2, визначеними статтею 4 Закону України «Про страхування». Порядок та умови такого страхування визначаються центральним органом виконавчої влади з питань аграрної політики та погодженням з Національним банком України»;

у частині п'ятій слова «виплачується страхове відшкодування» замінити словами «здійснюється страхова виплата»;

2) у пункті 13: абзац третій викласти в такій редакції: «Для цього пункту не поширюється на страховиків, створених в організаційно-правовій формі товариства з додатковою відповідальністю, які станом на день введення в дію цього Закону перебувають у процедурі ліквідації»;

доповнити абзацом четвертим такого змісту: «Для страховика, створеного в організаційно-правовій формі товариства з додатковою відповідальністю, ліцензія на здійснення страхової діяльності якого тимчасово зупинена відповідно до пункту 9¹ розділу VII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії», перебіг строку для перетворення в акціонерне товариство, встановленого абзацом першим цього пункту, зупиняється з дня тимчасового зупинення ліцензії на здійснення страхової діяльності та поновлюється з дня набрання чинності рішенням Національного банку України про поновлення такої ліцензії страховика»;

3) пункт 21 виключити;

4) перше речення абзацу першого пункту 26 виключити.

10. У Законі України «Про фінансові послуги та фінансові компанії» від 14 грудня 2021 року № 1953-ІХ із наступними змінами:

1) частину третю статті 2 викласти в такій редакції:

«3. Якщо інше не передбачено спеціальними законами, дія цього Закону не поширюється на діяльність з надання фінансових та супровідних послуг в Україні юридичними особами публічного права, а також юридичними особами приватного права, єдиним учасником яких є держава, за умови що відповідні юридичні особи надають фінансові та супровідні послуги лише в рамках відповідних державних програм або програм органів місцевого самоврядування визначеному колу осіб, і такими програмами визначені окремі умови надання фінансових та супровідних послуг, а їхні ліцензії на здійснення діяльності з надання фінансових послуг анульовано відповідно до цього Закону»;

2) у частині п'ятій статті 21:

абзац перший викласти в такій редакції:

«5. При здійсненні нагляду за діяльністю з надання фінансових послуг, нагляду за додержанням законодавства про захист прав споживачів фінансових послуг та контролю за дотриманням законодавства про рекламу на ринках фінансових послуг та за поширенням інформації про фінансові та супровідні послуги, а також нагляду у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, Регулятор має право застосовувати професійне судження»;

після абзацу десятого доповнити новим абзацом такого змісту:

«дотримання вимог законодавства про захист прав споживачів фінансових послуг, у тому числі законодавства про рекламу на ринках фінансових послуг та законодавства щодо поширення інформації про фінансові та супровідні послуги».

У зв'язку з цим абзаци одинадцятий — п'ятнадцятий вважати відповідно абзацами дванадцятим — шістнадцятим;

3) у статті 28:

у частині другій:

пункти 4 і 10 викласти в такій редакції:

«4) неprovedення оцінювання кредитоспроможності споживача (якщо обов'язковість проведення такого оцінювання встановлена законодавством) — у розмірі від 3 тисяч до 7 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян за кожний такий випадок»;

«10) недотримання встановлених законодавством вимог до договору про споживчий кредит — у розмірі від 5 тисяч до 10 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян»;

доповнити пунктами 11—15 такого змісту:

«11) недотримання встановлених законодавством вимог щодо обов'язку та строків подання інформації про споживчий кредит до бюро кредитних історій, включеного до Єдиного реєстру бюро кредитних історій, — у розмірі від 3 тисяч до 7 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян»;

12) недотримання вимог закону щодо максимального розміру денної процентної ставки — у розмірі від 5 тисяч до 10 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян за кожний такий випадок;

13) нездійснення розрахунку денної процентної ставки за договором про споживчий кредит відповідно до вимог законодавства — у розмірі від 7 тисяч до 10 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян за кожний такий випадок;

14) вимогу сплати платежів, не зазначених у договорі про споживчий кредит та/або не врахованих у розрахунку денної процентної ставки, що зазначена в договорі про споживчий кредит, — у розмірі від 5 тисяч до 8 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян за кожний такий випадок;

15) порушення встановлених законодавством вимог до реклами на ринках фінансових послуг — у розмірі від 5 тисяч до 10 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян»;

доповнити двома новими абзацами такого змісту: «Штрафні санкції, передбачені пунктами 4 і 11 цієї частини, не застосовуються, якщо порушення відповідних вимог законодавства сталося внаслідок технічного збою чи через настання інших невідворотних обставин, що об'єктивно унеможливили їх виконання, за умови що особи, зазначені в абзаци першому цієї частини, у порядку, встановленому Регулятором, попередили його про факт технічного збою чи настання інших невідворотних обставин.

Максимальний розмір штрафної санкції, передбаченої цією частиною, що застосовується до кредитної спілки на підставі рішення про застосування відповідного заходу впливу, встановлюється відповідно до пункту 7 частини другої статті 46 Закону України «Про кредитні спілки»;

в абзаци другому частини третьої слова «з робочого дня, наступного за днем прийняття такого рішення» замінити словами «з дня прийняття такого рішення»;

у частині четвертій слово і цифри «пунктами 6—10» замінити словом і цифрами «пунктами 4, 6—15»;

4) у частині п'ятій статті 29:

абзац другий замінити двома новими абзацами такого змісту:

«Обмеження, про які йдеться в абзаци першому цієї частини, не поширюються на продаж фінансовими компаніями, які мають право надавати послугу фінансового лізингу, майна, що відповідає вимогам, визначеним частиною першою статті 6 Закону України «Про фінансовий лізинг», а також на здійснення такими компаніями іншої діяльності у сфері торгівлі з урахуванням обмежень, встановлених Регулятором.

Обмеження, про які йдеться в абзаци першому цієї частини, не поширюються на продаж фінансовими компаніями майна, набутого ними в результаті звернення стягнення на предмет застави (іпотеки)».

У зв'язку з цим абзаци третій — п'ятий вважати відповідно абзацами четвертим — шостим;

доповнити абзацом сьомим такого змісту:

«3) купівлі фінансовими компаніями, які мають право надавати послугу фінансового лізингу, майна, що відповідає критеріям основних засобів відповідно до законодавства, а також майна, яке використовується для забезпечення введення в експлуатацію, обслуговування та ремонту таких основних засобів, за умови що вільний обіг такого майна не заборонений законом»;

5) у розділі VII «ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ»:

а) у пункті 1:

після абзацу першого доповнити новим абзацом такого змісту:

«статей 27 та 45 цього Закону, підпунктів «г» і «г¹» підпункту 7 пункту 3 цього розділу, які вводяться в дію з 1 липня 2024 року».

У зв'язку з цим абзаци другий — четвертий вважати відповідно абзацами третім — п'ятим;

доповнити абзацом шостим такого змісту:

«пункту 9¹ цього розділу, який вводиться в дію одночасно з набранням чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення державного регулювання ринків фінансових послуг»;

б) у пункті 3:

у підпункті 4:

у підпункті «б»:

в абзаци чотирнадцятому слова «платіжної інфраструктури» замінити словами «операторів платіжних систем та/або учасників платіжних систем, технологічних операторів платіжних послуг»;

в абзацах п'ятнадцятому і шістнадцятому цифри «38» замінити цифрами «40»;

підпункт «г» виключити;

в абзаци восьмому підпункту «д» слова «та/або ліцензію на переказ коштів без відкриття рахунків» замінити словами «та/або ліцензію на надання фінансових платіжних послуг»;

в абзаци четвертому підпункту «й» слова «Комітет з питань нагляду та регулювання діяльності банків, учасників платіжного ринку, оверсайту платіжної інфраструктури та оверсайту інфраструктур фінансового ринку» замінити словами «Комітет з питань нагляду та регулювання діяльності банків, оверсайту платіжної інфраструктури»;

підпункт «в» підпункту 5 викласти в такій редакції:

«в) частину третю статті 14 доповнити абзацом такого змісту:

«Національний банк України оприлюднює затвержені Радою Національного банку України річну фінансову звітність Національного банку України, річний звіт про управління Національного банку України, а також фінансову звітність Національного банку України за результатами першого кварталу, першого півріччя, дев'яти місяців у порядку та строки, визначені Законом України «Про Національний банк України»;

у підпункті 7:

абзац третій підпункту «а» викласти в такій редакції:

«у частині другій після слів «асоційована компанія» доповнити словами «залучення коштів та банківських металів, що підлягають поверненню, від неоподаткованого кола осіб»;

«3) надання коштів та банківських металів у кредит за рахунок залучених у вклади (депозити), у тому числі на поточні рахунки, коштів та банківських металів від власного імені, на власних умовах та на власний ризик».

У зв'язку з цим абзаци восьмий — двадцять третій вважати відповідно абзацами шостим — двадцять першим;

в абзаци вісімнадцятому слова «операцій з готівкою та перевезення» замінити словами «операцій з готівкою, інкасації коштів та перевезення»;

підпункт 9 виключити;

у підпункті 11 слова «сорок п'ятому» замінити словами «сорок шостому»;

підпункт 12 викласти в такій редакції:

«12) абзац шостий частини першої статті 26 Закону України «Про рекламу» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 8, ст. 62 із наступними змінами) після слова «щодо» доповнити словами «реклами на платіжному ринку та»;

у підпункті 14 слово «десятий» замінити словом «одинадцятим»;

абзац перший підпункту 17 замінити трьома новими абзацами такого змісту:

«17) у Законі України «Про ліцензування видів господарської діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 23, ст. 158 із наступними змінами):

у частині третій статті 2 слова «діяльності з надання банкам послуг з інкасації» замінити словами «діяльності із здійснення операцій з готівкою»;

пункт 1 частини першої статті 7 викласти в такій редакції»;

в абзаци першому підпункту 21 слова і цифри «Закону України «Про забезпечення масштабної експансії експорту товарів (робіт, послуг) українського походження шляхом страхування, гарантування та здешевлення кредитування експорту» (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 4, ст. 43)» замінити словами і цифрами «Закону України «Про фінансові механізми стимулювання експортної діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 4, ст. 43; із змінами, внесеними Законом України від 24 березня 2022 року № 2154-ІХ);

у підпункті «б» підпункту 26:

в абзаци другому слово «третьої» замінити словом «четвертої»;

в абзаци третьому слово «п'ятнадцятої» замінити словом «шістнадцятої»;

в) пункт 9 викласти в такій редакції:

«9. Установити, що Національний банк України залишає без розгляду пакет документів заявника, поданий для одержання ліцензії, якщо:

місцезнаходженням такого заявника відповідно до відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань (далі у цьому пункті та пункті 9¹ — ЄДР) станом на дату подання заяви про видачу ліцензії є територія, на якій ведуться бойові дії, або тимчасово окупована Російською Федерацією територія України, включені до Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, що визначається відповідно до законодавства (далі у цьому пункті та пункті 9¹ — Перелік територій);

протягом строку розгляду документів, поданих для видачі ліцензії, місцезнаходженням такого заявника відповідно до відомостей з ЄДР стала територія, на якій ведуться бойові дії, або тимчасово окупована Російською Федерацією територія України, включені до Переліку територій»;

г) доповнити пунктом 9¹ такого змісту:

«9¹. З дня набрання чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення державного регулювання ринків фінансових послуг» вважається тимчасово зупиненими ліцензії на провадження діяльності з надання фінансових послуг, видані Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України/Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг/Національним банком України (далі у цьому пункті, пунктах 20, 28¹ і 30 — ліцензія) надавачам фінансових послуг, місцезнаходженням яких відповідно до відомостей з ЄДР станом на день набрання чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення державного регулювання ринків фінансових послуг» є тимчасово окупована Російською Федерацією територія України, включена до Переліку територій. Дати початку та завершення тимчасової окупації визначаються відповідно до відомостей, зазначених у Переліку територій.

Установити, що у разі, якщо після набрання чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення державного регулювання ринків фінансових послуг» територія місцезнаходження надавача фінансових послуг відповідно до відомостей з ЄДР стала тимчасово окупованою Російською Федерацією територією України, ліцензія такого надавача фінансових послуг вважається тимчасово зупиненою з дня внесення до Переліку територій відомостей, якими визначається дата початку тимчасової окупації території його місцезнаходження.

Національний банк України оприлюднює на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку України перелік надавачів фінансових послуг, ліцензії яких тимчасово зупинені відповідно до цього пункту.

Тимчасово зупинення ліцензії передбачає, що надавачу фінансових послуг забороняється здійснювати діяльність з надання фінансових послуг до прийняття Національним банком України рішення про поновлення ліцензії.

Надавач фінансових послуг, ліцензія якого тимчасово зупинена відповідно до цього пункту, звільняється від подання до Національного банку України фінансової звітності та інших звітних даних до прийняття Національним банком України рішення про поновлення ліцензії.

Ліцензія, тимчасово зупинена відповідно до цього пункту, може бути поновлена Національним банком України за заявою надавача фінансових послуг, за умови його відповідності вимогам нормативно-правового акта Національного банку України, який визначає умови провадження діяльності з надання фінансових послуг.

Надавач фінансових послуг має право звернутися із заявою про поновлення ліцензії, тимчасово зупиненої відповідно до цього пункту, протягом 90 календарних днів з дня внесення до Переліку територій відомостей, якими визначається дата завершення тимчасової окупації території його місцезнаходження. У разі якщо надавач фінансових послуг не звернувся до Національного банку України із заявою про поновлення ліцензії у визначений цим абзацом строк, ліцензія такого надавача фінансових послуг, тимчасово зупинена відповідно до цього пункту, вважається анульованою з дев'яносто першого календарного дня з дня внесення до Переліку територій відомостей, якими визначається дата завершення тимчасової окупації території його місцезнаходження.

Надавач фінансових послуг разом із заявою про поновлення ліцензії, тимчасово зупиненої відповідно до цього пункту, зобов'язаний подати до Національного банку України документи згідно з переліком та в порядку, визначеними нормативно-правовим актом Національного банку України.

Національний банк України має право вимагати, а надавач фінансових послуг зобов'язаний надати Національному банку України додаткову інформацію, документи та пояснення, необхідні для уточнення/перевірки документів, поданих надавачем фінансових послуг, для підтвердження його відповідності вимогам нормативно-правового акта Національного банку України, який визначає умови провадження діяльності з надання фінансових послуг.

Національний банк України у встановленому ним порядку приймає рішення про поновлення ліцензії чи про відмову у поновленні ліцензії, тимчасово зупиненої відповідно до цього пункту, протягом 30 робочих днів з дня отримання повного пакета документів, визначеного нормативно-правовим актом Національного банку України.

Національний банк України має право продовжити строк розгляду пакета документів, поданого для поновлення ліцензії, але не більше ніж на 30 робочих днів, у разі необхідності перевірки достовірності поданих документів/інформації та/або отримання додаткових документів/інформації для прийняття рішення. Національний банк України повідомляє заявника в письмовій формі (у формі паперового або електронного документа з дотриманням вимог законодавства) про строк, на який продовжено розгляд пакета документів.

Національний банк України має право відмовити у поновленні ліцензії, тимчасово зупиненої відповідно до цього пункту, з таких підстав:

1) подання неповного пакета документів або наявність у поданих документах недостовірної інформації;

2) невідповідність заявника умовам провадження діяльності з надання фінансових послуг;

3) недотримання заявником вимог, визначених цим пунктом.

Ліцензія, тимчасово зупинена відповідно до цього пункту, поновлюється з дня набрання чинності рішенням Національного банку України про її поновлення. Ліцензія, у поновленні якої відмовлено, вважається анульованою з дня набрання чинності рішенням Національного банку України про відмову у поновленні ліцензії.

Анулювання ліцензії надавача фінансових послуг у визначених цим пунктом випадках не є підставою вважати, що ділова репутація такого надавача фінансових послуг, його ключових учасників, власників істотної участі, керівників, головного бухгалтера, ключових осіб не відповідає вимогам закону та нормативно-правових актів Національного банку України.

Тимчасове зупинення ліцензій надавачів фінансових послуг, передбачене цим пунктом, не є заходом впливу»;

г) абзац перший пункту 20 викласти в такій редакції:

«20. Надавачі фінансових послуг (крім надавачів фінансових послуг, ліцензії яких тимчасово зупинені відповідно до пункту 9¹ цього розділу) зобов'язані протягом шести місяців з дня введення в дію цього Закону»;

д) пункт 24 викласти в такій редакції:

«24. Установити, що:

1) ліцензії фінансових компаній, ломбардів, які діють на день введення в дію цього Закону, переформлюються Національним банком України у встановленому ним порядку на ліцензії на діяльність фінансової компанії або ліцензії на діяльність ломбарду з урахуванням особливостей, визначених цим розділом;

2) ліцензії на торгівлю валютними цінностями фінансових компаній, ломбардів, які діють на день введення в дію цього Закону, переформлюються Національним банком України у встановленому ним порядку на ліцензії на здійснення валютних операцій.

Надавачі фінансових послуг (крім операторів поштового зв'язку), які станом на день введення в дію цього Закону мають виключно ліцензії на торгівлю валютними цінностями, набувають статусу фінансової компанії з дня введення в дію цього Закону. Національний банк України включає таку фінансову компанію та відомості про неї до Державного реєстру фінансових установ»;

е) пункт 26 викласти в такій редакції:

«26. Ліцензії, видані юридичним особам публічного права, а також юридичним особам приватного права, єдиним учасником якого є держава, та їх відокремленим підрозділам (за наявності), якщо такі особи надають фінансові послуги виключно в рамках державних програм або програм органів місцевого самоврядування і такими програмами визначені окремі умови надання фінансових послуг, з дня введення в дію цього Закону вважаються анульованими, а відомості про таких осіб виключаються Національним банком України у встановленому ним порядку з відповідного реєстру (крім осіб, яким видано ліцензії на здійснення валютних операцій).

Зазначені юридичні особи публічного права, юридичні особи приватного права, єдиним учасником якого є держава, продовжують здійснювати свою діяльність без ліцензії (крім ліцензій на здійснення професійної діяльності на фондовому ринку з управління майном для фінансування об'єктів будівництва та/або здійснення операцій з нерухомістю відповідно до Закону України «Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю»).

Зазначені в цьому пункті юридичні особи, які після завершення дії відповідної державної програми або програми органів місцевого самоврядування мають намір здійснювати діяльність з надання фінансових послуг, зобов'язані отримати відповідну ліцензії, передбачену цим Законом або спеціальними законами.

Дія положення абзацу першого цього пункту не поширюється на юридичних осіб публічного права, юридичних осіб приватного права, єдиним учасником якого є держава, щодо яких спеціальним законом передбачена необхідність отримання ліцензії Регулятора та здійснення Регулятором нагляду за їхньою діяльністю»;

е) доповнити пунктами 28¹–28⁴ такого змісту:

«28¹. Установити, що положення пунктів 24, 25 та 30 цього розділу застосовуються до надавачів фінансових послуг, ліцензії яких були тимчасово зупинені відповідно до пункту 9¹ цього розділу, з дня набрання чинності рішенням Національного банку України про поновлення ліцензії».

Національний банк України переформлює ліцензії, які станом на день введення в дію цього Закону тимчасово зупинені у зв'язку із застосуванням до надавача фінансових послуг заходу впливу у вигляді тимчасового зупинення ліцензії, протягом шести місяців з дня набрання чинності рішенням Національного банку України про поновлення ліцензії».

28². Дія пунктів 7 і 8 частини першої статті 50 цього Закону не поширюється на фінансові компанії, ломбарди, які не розпочали здійснення діяльності з надання фінансових послуг протягом шести місяців з дати отримання ліцензії або не провадять діяльність з надання фінансових послуг протягом шести місяців поспіль у зв'язку з тим, що місцезнаходженням таких осіб є територія, на якій ведуться бойові дії, або тимчасово окупована Російською Федерацією територія України, включені до Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, що визначається відповідно до законодавства.

28³. Банкам, Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, кредитним спілкам та фінансовим компаніям до 30 червня 2024 року вжити заходів для забезпечення подання до Кредитного реєстру Національного банку України інформації, передбаченої Законом України «Про фінансові послуги та фінансові компанії», у порядку та строки, визначені Національним банком України.

28⁴. Кредитним спілкам та фінансовим компаніям протягом шести місяців з дня набрання чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення державного регулювання ринків фінансових послуг» повідомити боржників (письмово та/або шляхом розміщення інформації на веб-сайті надавача фінансових послуг та розміщення інформаційних повідомлень в установах надавача фінансових послуг) про подання інформації про них до Кредитного реєстру Національного банку України»;

ж) у підпункті 2 пункту 30:

в абзаці першому слова «ліцензії на провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг» замінити словом «ліцензії»;

абзаці третій — п'ятий замінити чотирма новими абзацами такого змісту:

«для фінансових компаній, ломбардів, які до дня введення в дію цього Закону мали ліцензії, передбачені пунктами 4–7, 11 частини першої статті 4 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», разом з ліцензією на надання фінансових платіжних послуг щодо здійснення еквайрингу платіжних інструментів та/або переказу коштів без відкриття рахунку, — вноситься запис про фінансову компанію, ломбард до:

Державного реєстру фінансових установ щодо можливості надання таких фінансових послуг разом із правом надавати фінансові платіжні послуги щодо здійснення еквайрингу платіжних інструментів та/або переказу коштів без відкриття рахунку»;

Реєстру платіжної інфраструктури щодо права на надання фінансових платіжних послуг із здійснення еквайрингу платіжних інструментів та/або переказу коштів без відкриття рахунку вважається відкликаною з дня внесення до Реєстру платіжної інфраструктури відповідного запису».

11. Підпункт 2 пункту 5 розділу I Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо функціонування місцевої та добровільної пожежної охорони» від 16 листопада 2022 року № 2750-IX виключити.

12. У розділі XI «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про кредитні спілки» від 14 липня 2023 року № 3254-IX:

1) абзац другий пункту 1 викласти в такій редакції:

«частини першої статті 20 щодо строків проведення загальних зборів членів кредитних спілок, статті 45, які вводяться в дію з 1 липня 2024 року»;

2) у пункті 3:

підпункт «б» підпункту 3 виключити;

у підпункті 4:

абзаці другий і четвертий підпункту «а» викласти в такій редакції:

«банкрутство — визнана господарським судом нездатність боржника, крім страховика або кредитної спілки, відновити свою платоспроможність за допомогою процедури санації та реструктуризації і погасити встановлені у порядку, визначеному цим Кодексом, грошові вимоги кредиторів інакше, ніж через застосування ліквідаційної процедури або процедури погашення боргів боржника, а також віднесення страховика або кредитної спілки відповідно до рішення Національного банку України до категорії неплатоспроможних відповідно до Закону України «Про страхування» або Закону України «Про кредитні спілки»;

«учасники у справі про банкрутство (неплатоспроможність) — сторони, арбітражний керуючий, державний орган з питань банкрутства, інші учасники справи про банкрутство, щодо прав або обов'язків яких існує спір, а також у випадках, передбачених цим Кодексом, Фонд державного майна України, Національний банк України, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, представник органу місцевого самоврядування, представник працівників боржника, уповноважена особа засновників (учасників, акціонерів) боржника»;

абзац третій підпункту «д» викласти в такій редакції:

«1. Заява про відкриття провадження у справі про банкрутство подається кредитором або боржником або Національним банком України у випадках, передбачених цим Кодексом, а стосовно боржника — державного підприємства або господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, — також органом (суб'єктом), уповноваженим управляти державним майном, у письмовій формі та повинна містити»;

3) доповнити пунктами 12¹ і 12² такого змісту:

«12¹. Установити, що у період дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102—IX, спостережна/наглядова рада кредитної спілки (крім кредитної спілки, ліцензії якої тимчасово зупинена відповідно до пункту 9¹ розділу VII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії») має право прийняти рішення про тимчасове зупинення діяльності кредитної спілки.

Тимчасове зупинення діяльності кредитної спілки передбачає, що кредитна спілка з дати прийняття відповідного рішення її спостережною/наглядовою радою не здійснює:

залучення та повернення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки, виплату процентів на внески (вклади) членів кредитної спілки;

надання кредитів членам кредитної спілки, іншим кредитним спілкам, оплати за дорученням своїх членів вартості товарів, робіт і послуг у межах наданих таким членам кредитів, крім приймання платежів у погашення заборгованості за наданими кредитами;

заміну забезпечення виконання зобов'язань за кредитним договором на суму забезпечення, що є меншою за суму заборгованості за кредитним договором, крім випадків, якщо заставлене майно було втрачено/пошкоджено внаслідок воєнних дій»;

виплату бонусів, премій та інших додаткових матеріальних винагород особам, які перебувають у трудових відносинах із кредитною спілкою, крім виплат, які є фіксованими складовими винагороди таким особам;

збільшення обсягів капітальних інвестицій за основними засобами та нематеріальними активами, що забезпечують діяльність кредитної спілки, але не забезпечують отримання доходу, крім нерухомого майна, що перейшло у власність кредитної спілки на підставі реалізації прав заставодержателя відповідно до умов договору застави»;

подання фінансової звітності та інших звітних даних до Національного банку України.

Тимчасове зупинення діяльності кредитної спілки може тривати з дати прийняття спостережною/наглядовою радою кредитної спілки відповідного рішення до дев'ятого першого календарного дня з дня припинення або скасування воєнного стану в Україні».

Кредитна спілка зобов'язана протягом п'яти робочих днів з дня прийняття її спостережною/наглядовою радою рішення про тимчасове зупинення діяльності кредитної спілки повідомити Національний банк України про таке рішення та оприлюднити його на своєму веб-сайті (за наявності технічної можливості). Таке повідомлення має містити інформацію про дату, з якої кредитна спілка тимчасово зупиняє свою діяльність, та протокол або копію протоколу засідання спостережною/наглядовою радою, на якому прийнято відповідне рішення.

Протягом періоду тимчасового зупинення діяльності кредитна спілка здійснює розрахунки виключно через її поточні рахунки в банку.

Кредитна спілка, спостережна/наглядова рада якої прийняла рішення про тимчасове зупинення діяльності кредитної спілки, відновлює свою діяльність на дев'ятому першому календарний день з дня припинення або скасування воєнного стану в Україні без необхідності прийняття спостережною/наглядовою радою рішення про відновлення діяльності кредитної спілки.

Спостережна/наглядова рада кредитної спілки може прийняти рішення про відновлення діяльності кредитної спілки раніше терміну, встановленого абзацом дванадцятим цього пункту, за умови що місцезнаходженням такої кредитної спілки станом на дату прийняття такого рішення не є територія, на якій ведуться бойові дії, або тимчасово окупована Російською Федерацією територія України, включені до Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, що визначається відповідно до законодавства. У такому разі кредитна спілка зобов'язана протягом п'яти календарних днів з дня прийняття відповідного рішення спостережною/наглядовою радою повідомити Національний банк України про відновлення своєї діяльності та оприлюднити відповідне рішення на своєму веб-сайті (за наявності технічної можливості). Таке повідомлення має містити інформацію про дату, з якої кредитна спілка відновлює свою діяльність, та протокол або копію протоколу засідання спостережною/наглядовою радою, на якому прийнято відповідне рішення.

Після відновлення діяльності кредитної спілки всі зобов'язання за договорами, строк виконання яких настав протягом періоду тимчасового зупинення діяльності кредитної спілки, підлягають виконанню в повному обсязі.

Строк повернення внесків (вкладів) членів кредитної спілки та виплати процентів, нарахованих на внески (вклади) членів кредитної спілки, який припадає на період тимчасового зупинення діяльності кредитної спілки, вважається таким, що настає на сто двадцять перший календарний день з дня припинення або скасування воєнного стану в Україні чи на тридцять перший календарний день з дня відновлення діяльності кредитної спілки за рішенням її спостережною/наглядовою ради.

Після відновлення своєї діяльності кредитна спілка зобов'язана подавати фінансову звітність та звітні дані до Національного банку України у строки, визначені нормативно-правовими актами Національного банку України.

Кредитна спілка зобов'язана протягом 30 календарних днів з дня відновлення своєї діяльності подати до Національного банку України план відновлення діяльності кредитної спілки (далі — план відновлення діяльності), складений згідно з вимогами, встановленими нормативно-правовими актами Національного банку України.

Національний банк України протягом 15 робочих днів з дня отримання плану відновлення діяльності оцінює його та повідомляє про прийнятність плану відновлення діяльності або надає кредитній спілці зауваження до плану відновлення діяльності. Кредитна спілка зобов'язана врахувати надані зауваження та подати до Національного банку України доопрацьований план відновлення діяльності протягом 15 робочих днів з дня отримання зауважень Національного банку України. Якщо Національний банк України не повідомив кредитну спілку про прийнятність плану відновлення діяльності та не надав зауважень до плану відновлення діяльності/доопрацьованого плану відновлення діяльності у визначений цим абзацом строк, такий план відновлення діяльності вважається прийнятним.

Дія абзацу сімнадцятого і вісімнадцятого цього пункту не поширюється на кредитні спілки, які відновили свою діяльність до дня припинення або скасування воєнного стану в Україні.

Положення цього пункту застосовуються, у тому числі, до кредитних спілок, спостережна рада яких прийняла рішення про тимчасове зупинення діяльності кредитної спілки відповідно до пункту 8 розділу IX «Прикінцеві положення» Закону України «Про кредитні спілки» від 20 грудня 2001 року № 2908-III.

Національний банк України має право застосувати до кредитної спілки, яка порушила вимоги цього пункту, заходи впливу відповідно до закону.

12². Установити, що у разі завершення строку повноважень членів спостережною/наглядовою ради, членів ревізійної комісії кредитної спілки до завершення чи скасування воєнного стану в Україні повноваження таких членів спостережною/наглядовою ради, членів ревізійної комісії продовжуються в повному обсязі до дати проведення загальних зборів членів кредитної спілки у порядку, встановленому цим Законом».

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, крім:

підпункту 2 пункту 1, підпунктів 1 і 2 пункту 9, підпунктів 1–4, підпунктів «б», «д», «е», «ж» підпункту 5 пункту 10 і пункту 12 розділу I цього Закону, які набирають чинності з 1 січня 2024 року;

підпункту 8, абзаців десятого і одинадцятого підпункту 13 пункту 2 розділу I цього Закону, які набирають чинності з 5 серпня 2024 року;

абзацу четвертого підпункту 8 пункту 5 розділу I цього Закону (щодо заборони укладати договір про споживчий кредит з особами, виключеними до Реєстру осіб, яким обмежено доступ до гральних закладів та/або участь в азартних іграх, якщо у зазначеному Реєстрі міститься інформація про використання такими особами кредитних коштів для внесення ставок), який набирає чинності з дня оприлюднення Комісією з регулювання азартних ігор та лотерей на своєму веб-сайті повідомлення про забезпечення можливості доступу бюро кредитних історій до Реєстру осіб, яким обмежено доступ до гральних закладів та/або участь в азартних іграх.

2. Дія пункту 5 розділу I цього Закону поширюється на договори про споживчий кредит, укладені до набрання чинності цим Законом, якщо строк дії таких договорів продовжено після набрання чинності цим Законом.

3. Банкам протягом:

30 днів з дня набрання чинності цим Законом привести свою діяльність та документи у відповідність з вимогами цього Закону щодо забезпечення можливості проведення Національним банком України інспекційних перевірок та надання йому інформації шляхом віддаленого доступу з використанням інформаційно-комунікаційних технологій;

90 днів з дня набрання чинності цим Законом привести свою діяльність та документи, не зазначені в абзаці другого цього пункту, у відповідність з вимогами цього Закону.

4. Надавачам фінансових послуг, не зазначеним у пункті 3 цього розділу, та надавачам допоміжних послуг протягом 30 днів з дня набрання чинності цим Законом привести свою діяльність та документи у відповідність з вимогами цього Закону.

5. Установити, що прийняття проектів нормативно-правових актів Національного банку України, що мають ознаки регуляторного акта та розроблення яких:

розпочато до набрання чинності цим Законом (крім проектів нормативно-правових актів, зазначених у абзаці третьому цього пункту), завершується відповідно до вимог законодавства, що діяло до набрання чинності цим Законом; спрямовано на виконання функцій, визначеної пунктом 8¹ статті 7 Закону України «Про Національний банк України», у разі оприлюднення їх Національним банком України до набрання чинності цим Законом, завершується відповідно до статті 56 Закону України «Про Національний банк України», крім вимог, встановлених пунктами 1 і 2 частини восьмої статті 56 Закону України «Про Національний банк України».

6. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

7. Рекомендувати Національному банку України у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

8. Комісії з регулювання азартних ігор та лотерей: у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом прийняти нормативно-правові акти, необхідні для реалізації цього Закону;

до 1 квітня 2024 року забезпечити можливість доступу бюро кредитних історій до Реєстру осіб, яким обмежено доступ до гральних закладів та/або участь в азартних іграх. Комісія з регулювання азартних ігор та лотерей оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті повідомлення про забезпечення можливості доступу бюро кредитних історій до Реєстру осіб, яким обмежено доступ до гральних закладів та/або участь в азартних іграх.

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ.

м. Київ,
22 листопада 2023 року.
№ 3498—IX.

Закон України

Про внесення змін до деяких законів України щодо ввезення, обліку, розподілу гуманітарної допомоги, особливостей оподаткування відповідних операцій та подання звітності

Верховна Рада України **постановляє**:

1. Внести зміни до таких законів України:

1. У Законі України «Про гуманітарну допомогу» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 51, ст. 451 із наступними змінами):

1) статтю 1 викласти в такій редакції:

«Стаття 1. Визначення термінів і поняття

У цьому Законі наведені нижче терміни та поняття вживаються в такому значенні:

1) безоплатна допомога (пересилка, виконання робіт, надання послуг) — надання гуманітарної допомоги без будь-якої грошової, матеріальної або інших видів компенсації донорам гуманітарної допомоги;

2) гуманітарна допомога — цільова адресна безоплатна допомога у грошовій або натуральній формі, у вигляді безповоротної фінансової допомоги або добровільних пожертвувань, або допомога у вигляді виконання робіт, надання послуг, що надається іноземними та вітчизняними донорами з мотивів гуманності отримувачам гуманітарної допомоги в Україні або за кордоном, які потребують допомоги у зв'язку із соціальною незахищеністю, матеріальною незабезпеченістю, скрутним фінансовим становищем, введенням воєнного або надзвичайного стану, виникненням надзвичайної ситуації або тяжкою хворобою конкретної фізичної особи, а також для підготовки до збройного захисту держави та її захисту у разі збройної агресії або збройного конфлікту;

3) донори гуманітарної допомоги (далі — донори) — юридичні особи, створені та зареєстровані відповідно до законодавства України або іноземної держави, та фізичні особи, що перебувають в Україні або за її межами, які добровільно надають гуманітарну допомогу отримувачам гуманітарної допомоги в Україні або за її межами;

4) заходи офіційного контролю — фітосанітарний контроль, ветеринарно-санітарний контроль, державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин, що здійснюються згідно із законодавством України;

5) отримувачі гуманітарної допомоги — юридичні особи, а також акредитовані представництва іноземних держав, міжнародних та іноземних гуманітарних організацій в Україні (без створення юридичної особи), визначені у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку отримувачами гуманітарної допомоги:

а) громадські об'єднання, у тому числі громадські об'єднання ветеранів війни, громадські об'єднання осіб з інвалідністю, підприємства та організації, засновані ними та створені у порядку, визначеному Законом України «Про громадські об'єднання», — для здійснення їхньої статутної діяльності без мети одержання прибутку;

б) неприбуткові державні та комунальні підприємства, установи, організації та органи місцевого самоврядування;

в) центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, та/або інший уповноважений центральний орган виконавчої влади — для забезпечення сил цивільного захисту, що підпорядковані таким органам;

г) Товариство Червоного Хреста України та його обласні і місцеві організації із статусом юридичної особи, через які це товариство здійснює свою діяльність відповідно до Статуту Товариства Червоного Хреста України та Закону України «Про Товариство Червоного Хреста України»;

г) благодійні організації, утворені у порядку, визначеному Законом України «Про благодійну діяльність та благодійні організації»;

д) релігійні організації, зареєстровані у порядку, визначеному Законом України «Про свободу совісті та релігійні організації»;

е) установи, підприємства, заклади незалежно від форми власності, що здійснюють реабілітацію осіб з інвалідністю і дітей з інвалідністю відповідно до державних соціальних нормативів у сфері реабілітації, надавачі соціальних послуг, внесені до Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг;

е) надавачі медичних та/або реабілітаційних послуг незалежно від форми власності, що уклали договір про медичне обслуговування населення з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державних фінансових гарантій медичного обслуговування населення, заклади охорони здоров'я, що належать до сфери управління суб'єктів сектору безпеки і оборони;

ж) відокремлені підрозділи іноземних неурядових організацій, акредитовані в Україні;

з) представництва міжнародних міжурядових організацій в Україні (без створення юридичної особи);

и) дипломатичні представництва, консульські установи іноземних держав в Україні;

б) набувачі гуманітарної допомоги — фізичні та юридичні особи, які потребують допомоги і яким вона безпосередньо надається. Набувачі гуманітарної допомоги із статусом юридичної особи визначаються відповідно до підпунктів «а», «б», «в», «г», «ґ», «д», «е», «є» пункту 5 цієї статті»;

2) у статті 3:

а) назву викласти в такій редакції:

«Стаття 3. Підстави для здійснення гуманітарної допомоги, її розподілу, перерозподілу, передачі іншим набувачам»;

б) частину третю викласти в такій редакції:

«Зміна отримувача гуманітарної допомоги можлива лише за письмовим погодженням з донором такої допомоги, крім випадків, якщо таке погодження було надано донором під час його пропозиції про надання гуманітарної допомоги або передбачено правочином щодо здійснення гуманітарної допомоги»;

в) доповнити частинами четвертою і п'ятою такого змісту:

«Отримувачі гуманітарної допомоги мають право здійснювати розподіл або перерозподіл гуманітарної допомоги між набувачами гуманітарної допомоги з дотриманням її цільового призначення без додаткового погодження з донором. Набувачі гуманітарної допомоги — юридичні особи, визначені підпунктами «а», «б», «в», «г», «ґ», «д», «е», «є» пункту 5 статті 1 цього Закону, мають право здійснювати передачу одержаної від отримувача гуманітарної допомоги іншим набувачам за погодженням з отримувачем такої допомоги, наданим у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, з дотриманням її цільового призначення.

У період дії воєнного або надзвичайного стану та протягом трьох місяців після його припинення чи скасування Кабінет Міністрів України має право:

встановлювати спрощений порядок визнання допомоги гуманітарною за декларативним принципом, без прийняття відповідного рішення спеціально уповноваженим державним органом з питань гуманітарної допомоги;

розглядати та приймати рішення про розширення переліку отримувачів гуманітарної допомоги»;

3) абзац п'ятий частини першої статті 5 викласти в такій редакції:

«забезпечення ведення автоматизованої системи реєстрації гуманітарної допомоги в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України»;

4) у частині другій статті 6:

а) абзаци третій і четвертий викласти в такій редакції:

«транспортних засобів, що надходять у період проведення антитерористичної операції, здійснення заходів, необхідних для забезпечення оборони України, безпеки населення та захисту інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, для отримання і використання збройними Силами України, Міністерством внутрішніх справ України, Державною спеціальною службою транспорту, Національною поліцією України, Національною гвардією України, Державною прикордонною службою України, Державною службою України з надзвичайних ситуацій, Державною міграційною службою України, Державною спеціальною службою захисту інформації України, іншими державними органами, які входять до складу сектору безпеки і оборони України, а також для використання військовослужбовцями з метою забезпечення проведення антитерористичної операції, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації. У такому випадку державні органи, які входять до складу сектору безпеки і оборони України, мають статус отримувача гуманітарної допомоги, а з моменту використання таких транспортних засобів — статус набувача гуманітарної допомоги;

транспортних засобів, призначених для перевезення більше восьми осіб, та автомобілів, обладнаних для перевезення осіб з інвалідністю з ураженням опорно-рухового апарату та інших маломобільних груп населення, що передаються для використання установам соціального захисту населення, надавачам соціальних послуг, внесеним до Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг, прийомним сім'ям та дитячим будинкам сімейного типу, закладам охорони здоров'я, реабілітаційним закладам незалежно від форми власності чи фізичним особам — підприємцям, які у встановленому законом порядку одержали ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики та/або мають право на надання реабілітаційної допомоги, з якими головний розпорядник бюджетних коштів уклад договір про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій, закладам охорони здоров'я, що належать до сфери управління суб'єктів сектору безпеки і оборони, закладам освіти, громадським об'єднанням осіб з інвалідністю, підприємствам та організаціям, заснованим ними, громадським організаціям та іншим об'єднанням ветеранів війни, а також транспортних засобів, призначених для Товариства Червоного Хреста України, його обласних і місцевих організацій із статусом юридичної особи, через які це товариство здійснює свою діяльність відповідно до Статуту Товариства Червоного Хреста України та Закону України «Про Товариство Червоного Хреста України»;

б) в абзаці п'ятому:

слова «або центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері соціального захисту населення» виключити;

доповнити другим реченням такого змісту: «У такому випадку зазначені органи виконавчої влади мають статус отримувача гуманітарної допомоги»;

5) частину першу статті 8 викласти в такій редакції:

«Митне оформлення вантажів (товарів) без справляння плати за виконання митних формальностей поза місцем розташування митних органів або поза робочим часом, встановленим для митних органів, здійснюється митними органами за наявності рішення відповідних спеціально уповноважених державних органів з питань гуманітарної допомоги про визнання таких вантажів (товарів) гуманітарною допомогою, а в період дії воєнного або надзвичайного стану, під час виникнення надзвичайної ситуації та протягом трьох місяців після їх припинення чи скасування — у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України»;

б) статтю 9 після частини третьої доповнити новою частиною такого змісту:

«Товари (предмети) гуманітарної допомоги, які не можуть бути використані за цільовим призначенням, можуть бути повернуті донору у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, за рахунок коштів донора».

У зв'язку з цим частини четверту — восьму вважати відповідно частинами п'ятою — дев'ятою;

7) статтю 10 викласти в такій редакції:

«Стаття 10. Порядок надання Україною гуманітарної допомоги іншим державам

Керуючись принципами гуманності, з метою подолання наслідків воєнного або надзвичайного стану, а також наслідків надзвичайних ситуацій Україна може надавати гуманітарну допомогу іншим державам.

Рішення про надання Україною гуманітарної допомоги приймає Президент України.

Гуманітарна допомога може надаватися в натуральній або грошовій формі, у вигляді надання послуг або виконання робіт, зокрема, у вигляді залучення сил цивільного захисту для проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, гасіння пожеж, для життєзабезпечення постраждалих та/або залучення формувань служби медицини катастроф для надання медичної допомоги постраждалим.

Гуманітарна допомога іншим державам надається Україною без прийняття відповідного рішення спеціально уповноваженим державним органом з питань гуманітарної допомоги.

Порядок надання Україною гуманітарної допомоги іншим державам встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Митне оформлення та пропуск через митний кордон України товарів як гуманітарної допомоги України іншим державам здійснюється шляхом подання митної декларації за формою єдиного адміністративного документа, без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Гуманітарна допомога у вигляді грошових коштів надається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері зовнішніх зносин, шляхом перерахування коштів в іноземній валюті на банківський рахунок іноземної держави. Перерахування коштів здійснюється у встановленому законодавством порядку.

Гуманітарна допомога у вигляді залучення сил цивільного захисту з метою проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, гасіння пожеж, для життєзабезпечення постраждалих тощо надається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, та/або іншим уповноваженим центральним органом виконавчої влади, якому підпорядковані такі сили.

Гуманітарна допомога у вигляді залучення формувань служби медицини катастроф для надання медичної допомоги постраждалим у разі виникнення надзвичайних ситуацій надається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, спільно з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту»;

8) статтю 11 доповнити частиною восьмою такого змісту:

«Інформація про надходження та розподіл гуманітарної допомоги, крім інформації про гуманітарну допомогу, що є товарами військового призначення та/або подвійного використання чи отримувачами та/або набувачами якої є Збройні Сили України, правоохоронні органи, інші військові формування, утворені відповідно до закону, Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України, військові адміністрації, утворені відповідно до законодавства, суб'єкти, які безпосередньо здійснюють боротьбу з тероризмом, або суб'єкти, які залучаються до боротьби з тероризмом, визначені Законом України «Про боротьбу з тероризмом», не є конфіденційною інформацією або комерційною таємницею та може надаватися з урахуванням вимог, встановлених Законом України «Про доступ до публічної інформації»;

9) частину четверту статті 12 викласти в такій редакції:

«Отримувачі гуманітарної допомоги, які порушили вимоги законодавства про гуманітарну допомогу, втрачають статус отримувача гуманітарної допомоги у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України»;

10) у статті 15 «Прикінцеві положення»:

а) назву викласти в такій редакції:

«Стаття 15. Прикінцеві та перехідні положення»;

б) доповнити пунктами 3¹—3⁷ такого змісту:

«3¹. Встановити, що в період дії воєнного стану, введеного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, та протягом трьох місяців після його припинення чи скасування особи, визначені підпунктами «а», «б», «в», «г», «ґ», «д», «є», «є», «ж», «з», «и» пункту 5 статті 1 цього Закону, набувають статус отримувача гуманітарної допомоги незалежно від їх включення до Єдиного реєстру отримувачів гуманітарної допомоги.

3². Встановити, що в період дії воєнного стану, введеного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, та протягом 12 місяців з дня його припинення чи скасування:

набувачами гуманітарної допомоги, крім набувачів гуманітарної допомоги, визначених статтею 1 цього Закону, для задоволення потреб енергетики є військові адміністрації, суб'єкти господарювання незалежно від форми власності, що проводять діяльність в електроенергетичному, ядерно-промисловому, вугільно-промисловому, торфодобувному, нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, а також підприємства, установи, організації, які є операторами об'єктів критичної інфраструктури, органи державної та місцевої влади, що потребують термінового відновлення та/або забезпечення стабільного електро- та/або газопостачання;

отримувачі гуманітарної допомоги для задоволення потреб енергетики за погодженням із центральним органом виконавчої влади, визначеним Кабінетом Міністрів України, забезпечують передачу гуманітарної допомоги безпосередньо її набувачам з метою здійснення ними на безоплатній основі заходів із забезпечення енергетичної безпеки України;

порядок отримання гуманітарної допомоги для задоволення потреб енергетики від донорів, її зберігання, розподілу та передачі набувачам встановлюється Кабінетом Міністрів України.

3³. Тимчасово, на період проведення заходів, необхідних для забезпечення оборони України, безпеки населення та захисту інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, за спрощеним порядком, встановленим Кабінетом Міністрів України, визнаються гуманітарною допомогою транспортні засоби, кінцевими набувачами яких є військовослужбовці, для використання під час здійснення заходів, необхідних для забезпечення оборони України, безпеки населення та захисту інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України.

3⁴. Встановити, що в період дії воєнного стану, введеного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, положення частини п'ятої статті 11 цього Закону не застосовуються до моменту забезпечення можливості подання звітності в електронній формі за допомогою автоматизованої системи реєстрації гуманітарної допомоги.

3⁵. Встановити, що в період дії воєнного стану, введеного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, екологічні норми, встановлені відповідно до Закону України «Про деякі питання ввезення на митну територію України та проведення першої державної реєстрації транспортних засобів», не застосовуються.

3⁶. Встановити, що до транспортних засобів, визнаних гуманітарною допомогою у період дії воєнного стану, введеного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, та протягом трьох місяців після його припинення чи скасування до гуманітарної допомоги також відносяться товари (роботи, послуги), придбані благодійними організаціями, створеними у порядку, визначеному Законом України «Про благодійну діяльність та благодійні організації», за кордоном та задекларовані ними при ввезенні на митну територію України як гуманітарна допомога, якщо такі товари (роботи, послуги) були безоплатно передані набувачам гуманітарної допомоги, визначених статтею 1 цього Закону, протягом 90 днів з моменту перетину кордону. У такому випадку благодійна організація під час придбання товарів (робіт, послуг) має статус донора, а з моменту ввезення їх на митну територію України — статус отримувача гуманітарної допомоги».

3⁷. Встановити, що в період дії воєнного стану, введеного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, та протягом трьох місяців після його припинення чи скасування до гуманітарної допомоги також відносяться товари (роботи, послуги), придбані благодійними організаціями, створеними у порядку, визначеному Законом України «Про благодійну діяльність та благодійні організації», за кордоном та задекларовані ними при ввезенні на митну територію України як гуманітарна допомога, якщо такі товари (роботи, послуги) були безоплатно передані набувачам гуманітарної допомоги, визначених статтею 1 цього Закону, протягом 90 днів з моменту перетину кордону. У такому випадку благодійна організація під час придбання товарів (робіт, послуг) має статус донора, а з моменту ввезення їх на митну територію України — статус отримувача гуманітарної допомоги».

2. Частину восьмою статті 7 Закону України «Про благодійну діяльність та благодійні організації» (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 25, ст. 252; 2014 р., № 43, ст. 2032) після слів «Збройних Сил України» доповнити словами «та інших утворених відповідно до закону військових формувань».

II. Прикінцеві положення

1. Дія Закону набирає чинності через один місяць з дня його опублікування, крім пункту 3 цього розділу, який набирає чинності з дня, наступного за днем опублікування цього Закону.

2. Дія абзачу третього частини другої статті 6, пунктів 3¹, 3², 3³, 3⁴ та 3⁷ статті 15 «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про гуманітарну допомогу» в редакції цього Закону поширюється на правовідносини, що виникли у період дії воєнного стану, введеного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-IX.

3. Кабінету Міністрів України у місячний строк з дня опублікування цього Закону:

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

4. Кабінету Міністрів України вжити заходів для забезпечення подання звітності в електронній формі за допомогою автоматизованої системи реєстрації гуманітарної допомоги з 1 січня 2024 року.

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ.

м. Київ,
8 листопада 2023 року.
№ 3448-IX.

Закон України

Про ратифікацію Угоди між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, з іншої сторони, про участь України у програмі Союзу «Механізм «Сполучення Європи»»

Верховна Рада України **постановляє:**

Угоду між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, з іншої сторони, про участь України у програмі Союзу «Механізм «Сполучення Європи», учинену 6 червня 2023 року в м. Львові, яка набирає чинності з дати, коли Сторони повідомлять одна одну про завершення їхніх внутрішніх процедур, необхідних для цієї мети, ратифікувати (додається).

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ.

м. Київ,
21 листопада 2023 року.
№ 3469-IX.

Додаток див. на сайті www.golos.com.ua

Закон України

Про внесення змін до Митного кодексу України та інших законів України щодо врегулювання окремих питань розпорядження іноземними товарами, транспортними засобами комерційного призначення, що перебувають на митній території України під митним контролем, а також такими, що незаконно ввезені на митну територію України

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внести до Митного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., №№ 44–48, ст. 552) такі зміни:

1. Частину другу статті 95 доповнити пунктом 4 такого змісту:

«4) час, протягом якого товари, транспортні засоби комерційного призначення, поміщені у митний режим транзиту, не можуть бути своєчасно доставлені до митного органу призначення внаслідок накладення на них арешту (за винятком арешту внаслідок позовів приватних осіб) або вилучення у справі про порушення митних правил».

2. Частину восьму статті 102 викласти в такій редакції:

«8. Митний режим транзиту припиняється митним органом у разі:

1) конфіскації товарів, транспортних засобів комерційного призначення;

2) повної втрати товарів, транспортних засобів комерційного призначення внаслідок аварії або дії обставин непереборної сили, за умови підтвердження факту аварії або дії обставин непереборної сили у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику;

3) примусового відчуження або вилучення товарів, транспортних засобів комерційного призначення відповідно до законів України «Про правовий режим воєнного стану» та «Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану»;

4) реалізації товарів, транспортних засобів комерційного призначення, на які накладено арешт у кримінальному провадженні, у тому числі тих, які відповідно до кримінального процесуального законодавства України передані Національному агентству України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, та після надходження на рахунки, відкриті для зарахування надходжень державного бюджету, контроль за справлянням яких покладено на центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, коштів у сумі митних платежів, що підлягали б сплаті при випуску таких товарів у вільний обіг на митній території України».

3. Частину третю статті 112 викласти в такій редакції:

«3. Митний режим тимчасового ввезення припиняється митним органом у разі:

1) конфіскації товарів, транспортних засобів комерційного призначення;

2) повної втрати товарів, транспортних засобів комерційного призначення внаслідок аварії або дії обставин непереборної сили, за умови підтвердження факту аварії або дії обставин непереборної сили у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику;

3) примусового відчуження або вилучення товарів, транспортних засобів комерційного призначення відповідно до законів України «Про правовий режим воєнного стану» та «Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану»;

4) реалізації товарів, транспортних засобів комерційного призначення, на які накладено арешт у кримінальному провадженні, у тому числі тих, які відповідно до кримінального процесуального законодавства України передані Національному агентству України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, та після надходження на рахунки, відкриті для зарахування надходжень державного бюджету, контроль за справлянням яких покладено на центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, коштів у сумі митних платежів, що підлягали б сплаті при випуску таких товарів у вільний обіг на митній території України».

4. Частину третю статті 129 доповнити пунктами 4 і 5 такого змісту:

«4) примусового відчуження або вилучення товарів відповідно до законів України «Про правовий режим воєнного стану» та «Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану»;

5) реалізації товарів, на які накладено арешт у кримінальному провадженні, у тому числі тих, які відповідно до кримінального процесуального законодавства України передані Національному агентству України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, та після надходження на рахунки, відкриті для зарахування надходжень державного бюджету, контроль за справлянням яких покладено на центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, коштів у сумі митних платежів, що підлягали б сплаті при випуску таких товарів у вільний обіг на митній території України».

5. Частину четверту статті 137 доповнити пунктами 3 і 4 такого змісту:

«3) примусового відчуження або вилучення товарів відповідно до законів України «Про правовий режим воєнного стану» та «Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану»;

4) реалізації товарів, на які накладено арешт у кримінальному провадженні, у тому числі тих, які відповідно до кримінального процесуального законодавства України передані Національному агентству України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, для реалізації у порядку та на умовах, визначених Законом України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів», та після надходження на рахунки, відкриті для зарахування надходжень державного бюджету, контроль за справлянням яких покладено на центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, коштів у сумі митних платежів, що підлягали б сплаті при випуску таких товарів у вільний обіг на митній території України».

6. Частину четверту статті 146 доповнити пунктами 4 і 5 такого змісту:

«4) примусового відчуження або вилучення товарів відповідно до законів України «Про правовий режим воєнного стану» та «Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану»;

5) реалізації товарів, на які накладено арешт у кримінальному провадженні, у тому числі тих, які відповідно до кримінального процесуального законодавства України передані Національному агентству України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, для реалізації у порядку та на умовах, визначених Законом України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів», та після надходження на рахунки, відкриті для зарахування надходжень державного бюджету, контроль за справлянням яких покладено на центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, коштів у сумі митних платежів, що підлягали б сплаті при випуску таких товарів у вільний обіг на митній території України».

7. Частину другу статті 160 доповнити пунктами 3 і 4 такого змісту:

«3) примусового відчуження або вилучення товарів відповідно до законів України «Про правовий режим воєнного стану» та «Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану»;

4) реалізації товарів, на які накладено арешт у кримінальному провадженні, у тому числі тих, які відповідно до кримінального процесуального законодавства України передані Національному агентству України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, для реалізації у порядку та на умовах, визначених Законом України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів», та після надходження на рахунки, відкриті для зарахування надходжень державного бюджету, контроль за справлянням яких покладено на центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, коштів у сумі митних платежів, що підлягали б сплаті при випуску таких товарів у вільний обіг на митній території України».

8. Частину першу статті 290 доповнити пунктами 7 і 8 такого змісту:

«7) якщо товари, транспортні засоби комерційного призначення примусово відчужені або вилучені відповідно до законів України «Про правовий режим воєнного стану» та «Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану»;

8) у разі надходження на рахунки, відкриті для зарахування надходжень державного бюджету, контроль за справлянням яких покладено на центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, коштів (у сумі митних платежів, що підлягали б сплаті при випуску товарів, транспортних засобів комерційного призначення у вільний обіг на митній території України), одержаних від реалізації товарів, транспортних засобів комерційного призначення, визначених частиною сьомою статті 293 цього Кодексу».

9. Статтю 293 доповнити частиною сьомою такого змісту:

«7. У разі реалізації іноземних товарів, транспортних засобів комерційного призначення, що перебувають на митній території України під митним контролем та за які не сплачені митні платежі, а також таких, що незаконно ввезені на митну територію України, на які накладено арешт у кримінальному провадженні, у тому числі тих, які відповідно до кримінального процесуального законодавства України передані Національному агентству України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, для реалізації у порядку та на умовах, визначених Законом України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів», особою, на яку покладається обов'язок із сплати митних платежів, є особа, яка реалізує такі іноземні товари, транспортні засоби комерційного призначення».

10. Статтю 294 доповнити частиною другою такого змісту: «2. Особливості визначення бази оподаткування митними платежами під час реалізації товарів, транспортних засобів комерційного призначення відповідно до кримінального процесуального законодавства України визначаються статтею 295¹ цього Кодексу».

11. Доповнити статтею 295¹ такого змісту:

«Стаття 295¹. Особливості нарахування та сплати митних платежів під час реалізації товарів, транспортних засобів комерційного призначення відповідно до кримінального процесуального законодавства України

1. Під час реалізації товарів, транспортних засобів комерційного призначення, зазначених у частині сьомій статті 293 цього Кодексу, до їхньої вартості, визначеної на підставі звіту про їх оцінку, включається сума митних платежів, що підлягали б сплаті при випуску таких товарів, транспортних засобів комерційного призначення у вільний обіг на митній території України.

2. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, не пізніше трьох робочих днів з дня отримання запиту від Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, надає доручення митниці, якою здійснюється контроль за цими товарами, транспортними засобами комерційного призначення, здійснити розрахунок загальної суми митних платежів, що підлягають сплаті, з одночасним інформуванням Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, про таке доручення.

3. Відповідна митниця не пізніше 15 календарних днів, а для товарів, що швидко псуються або мають обмежений строк зберігання, — не пізніше п'яти календарних днів з дня отримання доручення, зазначеного в частині другій цієї статті, надсилає до Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, довідку про загальну суму митних платежів, що підлягали б сплаті при випуску таких товарів, транспортних засобів комерційного призначення у вільний обіг на митній території України.

До довідки, зазначеної в абзаці першому цієї частини, вносяться відомості про:

1) назву митниці, якою складено довідку;
2) посадових осіб, які заповнювали та підписали довідку;
3) номер та дату запиту Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів;

4) товари, транспортні засоби комерційного призначення (найменування та стислий опис, код згідно з УКТ ЗЕД, кількість, одиниця їх виміру);

5) відомості про нарахування митних платежів (база оподаткування, ставки та суми митних платежів, спосіб і особливості їх нарахування, офіційний курс валюти України до іноземної валюти, встановлений Національним банком України);

6) реквізити рахунків для перерахування сум митних платежів після реалізації товарів, транспортних засобів комерційного призначення.

4. Розрахунок суми митних платежів здійснюється виходячи з бази оподаткування, за ставками та з урахуванням офіційного курсу валюти України до іноземної валюти, встановленого Національним банком України, що визначені на дату здійснення такого розрахунку.

5. Якщо визначити суму належних до сплати митних платежів неможливо внаслідок ненадання/відсутності у митниці точних відомостей про характер товарів, транспортних засобів комерційного призначення, їх назву, кількість, країну походження і митну вартість, сума митних платежів визначається виходячи з найбільшої величини ставок митних платежів, кількості чи вартості товарів, транспортних засобів комерційного призначення, що можуть бути визначені на підставі наявних відомостей.

6. Нарухування ввізного мита здійснюється за повними ставками Митного тарифу України. Нарухування акцизного податку та податку на додану вартість здійснюється за ставками, встановленими Податковим кодексом України.

7. Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, забезпечує перерахування на рахунки, відкриті для зарахування надходжень державного бюджету, контроль за справлянням яких покладено на центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, коштів (у сумі митних платежів, що підлягали б сплаті при випуску товарів, транспортних засобів комерційного призначення у вільний обіг на митній території України), одержаних від реалізації товарів, транспортних засобів комерційного призначення, зазначених у частині сьомій статті 293 цього Кодексу, протягом п'яти робочих днів з дня зарахування таких коштів на поточні рахунки.

8. Розрахунок суми митних платежів, що підлягали б сплаті при випуску товарів, транспортних засобів комерційного призначення у вільний обіг на митній території України, якщо такі митні платежі не були попередньо сплачені, щодо товарів, транспортних засобів комерційного призначення, зазначених у частині сьомій статті 293 цього Кодексу, що передаються відповідно до кримінального процесуального законодавства України для реалізації у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, здійснюється у порядку, визначеному цією статтею. Кошти у сумі митних платежів, одержаних від реалізації таких товарів, транспортних засобів комерційного призначення, підлягають перерахуванню особою, яка реалізувала такі товари, транспортні засоби комерційного призначення, на рахунки, відкриті для зарахування надходжень державного бюджету, контроль за справлянням яких покладено на центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, у строк, визначений законодавством.

9. Щокварталу до 10 числа місяця, наступного за звітним кварталом, між Національним агентством України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, та центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, проводиться звірка відомостей щодо реалізації товарів, транспортних засобів комерційного призначення, зазначених у частині сьомій статті 293 цього Кодексу, а також сум митних платежів, що надійшли на рахунки, відкриті для зарахування надходжень державного бюджету, контроль за справлянням яких покладено на центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, від реалізації таких товарів, транспортних засобів комерційного призначення.

10. Товари, транспортні засоби комерційного призначення, зазначені у частині сьомій статті 293 цього Кодексу, набувають статусу українських товарів після перерахування особою, яка їх реалізувала, на рахунки, відкриті для зарахування надходжень державного бюджету, контроль за справлянням яких покладено на центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, сум митних платежів, що підлягали б сплаті при випуску таких товарів, транспортних засобів комерційного призначення у вільний обіг на митній території України».

12. Статтю 452 доповнити частиною шостою такого змісту: «6. З метою здійснення митними органами обліку товарів, транспортних засобів комерційного призначення, зазначених у частині сьомій статті 293 цього Кодексу, забезпечення правильності нарахування митних платежів та контролю за станом їх надходження на рахунки, відкриті для зарахування надходжень державного бюджету, контроль за справлянням яких покладено на центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, від реалізації таких товарів, транспортних засобів комерційного призначення, Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, та митні органи здійснюють обмін інформацією про такі товари, транспортні засоби комерційного призначення на підставі міжвідомчих угод про інформаційний обмін, укладених з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну митну політику».

13. У статті 483:

1) частину першу викласти в такій редакції: «1. Переміщення або дії, спрямовані на переміщення товарів через митний кордон України з приховуванням від митного контролю, тобто з використанням спеціально виготовлених сховищ (тайників) та інших засобів або способів, що утруднюють виявлення таких товарів, або шляхом надання одним товарам вигляду інших, або з поданням митному органу як підстави для переміщення товарів підроблених документів чи документів, одержаних незаконним шляхом, або таких, що містять неправдиві відомості щодо найменування товарів, їх ваги (з урахуванням допустимих втрат за належних умов зберігання і транспортування) або кількості, країни походження, відправника та/або одержувача, кількості вантажних місць, їх маркування та номерів, неправдиві відомості, необхідні для визначення коду товару згідно з УКТ ЗЕД та його митної вартості, —

тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі від 50 до 100 відсотків вартості товарів — безпосередніх предметів порушення митних правил з конфіскацією товарів, транспортних засобів із спеціально виготовленими сховищами (тайниками), що використовувалися для приховування товарів — безпосередніх предметів порушення митних правил від митного контролю; або з конфіскацією товарів — безпосередніх предметів порушення митних правил, а також товарів, транспортних засобів із спеціально виготовленими сховищами (тайниками), що використовувалися для приховування товарів — безпосередніх предметів порушення митних правил від митного контролю»;

2) в абзаці другому частини другої після слів «в розмірі» доповнити словами і цифрами «від 150 до», а слова «переміщення товарів — безпосередніх предметів порушення митних правил через митний кордон України» замінити словами «приховування товарів — безпосередніх предметів порушення митних правил від митного контролю».

14. У розділі XXI «Прикінцеві та перехідні положення»:

1) доповнити пунктом 6⁵ такого змісту: «6⁵. Установити, що обов'язок із сплати митних платежів та митний режим митного складу припиняються щодо лікарських засобів, що станом на 24 лютого 2022 року зберігалися в митному режимі митного складу та в період з 24 лютого 2022 року по 1 травня 2022 року за розпорядженням власника таких лікарських засобів були безоплатно (без будь-якої грошової,

матеріальної або інших видів компенсації) передані безпосередньо або через громадське об'єднання для забезпечення потреб закладів охорони здоров'я державної та комунальної форми власності»;

2) у пункті 9¹²: абзац перший доповнити словами і цифрою «(крім випадків, передбачених підпунктом 2 цього пункту)»;

підпункт 2 викласти в такій редакції: «2) зупиняється перебіг строків, визначених: частиною п'ятою статті 43, частиною другою статті 44, частиною четвертою статті 46, статтями 125, 204, частиною тринадцятою статті 264, частиною другою статті 269, частинами п'ятою і шостою статті 299, частиною дев'ятою статті 309, частиною четвертою статті 321, частиною шостою статті 334 цього Кодексу;

статтями 55, 240, частиною шостою статті 244 цього Кодексу, перебіг яких поновлюється з 1 січня 2024 року. У разі якщо перебіг таких строків розпочався до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства на період дії воєнного стану» від 24 березня 2022 року № 2142-IX, їх перебіг поновлюється з 1 січня 2024 року на невикористаний строк»;

3) у пункті 9²⁴: в абзаці першому слова і цифри «але не більше ніж до 1 січня 2024 року» замінити словами і цифрами «але не більше ніж до 1 січня 2025 року»;

абзац п'ятий виключити.

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, крім пункту 13 розділу I цього Закону, який набирає чинності з 5 січня 2024 року.

2. Внести зміни до таких законів України:

1) у статті 21 Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 1, ст. 2 із наступними змінами):

у частині четвертій: абзац шостий викласти в такій редакції: «Реалізація майна в порядку, передбаченому цією частиною, здійснюється за цінами, не нижчими за ринкові, крім випадку, передбаченого абзацом сьомим цієї частини»; доповнити абзацом сьомим такого змісту:

«Рухоме майно, яке на момент прийняття в управління Національним агентством перебувало на митній території України під митним контролем та за яке не були сплачені митні платежі, а також незаконно ввезене на митну територію України, може бути передано для реалізації за умови включення до його ціни сум митних платежів, що підлягали б сплаті при випуску такого майна, у вільний обіг на митній території України. У разі якщо таке майно не реалізовано на перших торгах, допускається виставлення його на повторних торгах відповідно до законодавства із зниженням ціни, яка не може бути меншою, ніж сума митних платежів, що підлягали б сплаті при випуску такого майна у вільний обіг на митній території України, якщо такі митні платежі не були попередньо сплачені»;

частину шосту доповнити абзацом другим такого змісту: «Національне агентство забезпечує перерахування на рахунки, відкриті для зарахування надходжень державного бюджету, контроль за справлянням яких покладено на центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, коштів (у сумі митних платежів, які підлягали б сплаті при випуску активів у вільний обіг на митній території України), одержаних від реалізації активів, зазначених в абзаці сьомому частини четвертої цієї статті, протягом п'яти робочих днів з дня зарахування таких коштів на поточні рахунки»;

частину восьму після абзацу другого доповнити новим абзацом такого змісту:

«Майно, що перебуває під митним контролем, може бути видано його власнику або уповноваженій ним особі лише після митного оформлення зазначеного майна відповідно до заявленої мети та сплати відповідних митних платежів (у разі якщо законом передбачено сплату таких митних платежів)».

У зв'язку з цим абзаці третій і четвертий вважати відповідно абзацами четвертим і п'ятим;

2) пункт 4 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України та інших законів України щодо деяких питань виконання глави 5 розділу IV Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» від 15 серпня 2022 року № 2510-IX виключити.

3. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ.

м. Київ,
21 листопада 2023 року.
№ 3475-IX.

Закон України

Про внесення змін до деяких законів України щодо визнання результатів навчання осіб, які проживали на тимчасово окупованій території України

Верховна Рада України **постановляє**:

I. Внести зміни до таких законів України:

1. Частину дванадцяту статті 7 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 26, ст. 892 із наступними змінами) викласти в такій редакції:

«12. Громадяни України, які проживали на тимчасово окупованій території, мають право на здобуття або продовження здобуття освіти певного рівня у порядку, визначеному законодавством, на території інших регіонів України за рахунок коштів державного та/або місцевого бюджету з наданням місця в гуртожитку на час навчання.

Іноземці та особи без громадянства, які постійно проживають в Україні, особи, яким надано статус біженця в Україні, особи, які потребують додаткового або тимчасового захисту, та особи, яким надано статус закордонного українця, які перебувають в Україні на законних підставах та проживали на тимчасово окупованій території, мають право на здобуття або продовження здобуття певного рівня освіти на території інших регіонів України відповідно до законів України «Про дошкільну освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про професійну (професійно-технічну) освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про вищу освіту».

Особи, зазначені в абзацах першому і другому цієї частини, мають право на здобуття дошкільної, позашкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти за будь-якою формою здобуття освіти, визначеною законодавством.

Особи, зазначені в абзацах першому і другому цієї частини, мають право на визнання результатів навчання, здобутих на

тимчасово окупованій території України, відповідно до процедури, встановленої статтею 40¹ Закону України «Про освіту».

2. Абзац третьої частини третьої статті 44 Закону України «Про вищу освіту» (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 37—38, ст. 2004; 2020 р., № 24, ст. 170, № 47, ст. 410) викласти в такій редакції:

«Для осіб, які проживали на тимчасово окупованій території України та отримали документ про повну загальну середню освіту, прийом на навчання до закладів вищої освіти здійснюється у межах установлених квот прийому до закладів вищої освіти України».

3. Розділ IV Закону України «Про освіту» (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 38—39, ст. 380 із наступними змінами) доповнити статтею 40¹ такого змісту:

«Стаття 40¹. Особливості визнання результатів навчання осіб, які проживали на тимчасово окупованій території України

1. Особи, які проживали на тимчасово окупованій території України, мають право на визнання результатів навчання, здобутих на такій території, в уповноважених установах, крім випадків, визначених законом:

на рівнях повної загальної середньої освіти — у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки, шляхом проходження річного оцінювання або державної підсумкової атестації з метою продовження здобуття освіти відповідного рівня або отримання відповідного документа про освіту встановленого зразка;

на рівнях професійної (професійно-технічної) освіти, фахової передвищої освіти, вищої освіти — у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Уповноважені установи забезпечують у порядку та обсягах, визначених Кабінетом Міністрів України, обов'язкове безоплатне навчання всіх осіб, які проходять процедуру визнання результатів навчання, української мови, історії України, основ держави і права. За бажанням такі особи можуть безоплатно відвідувати адаптаційні заняття з психологічної допомоги.

Визнання результатів навчання проводиться на основі оцінювання результатів навчання, зазначених особою в освітній декларації. Типову форму освітньої декларації затверджує центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки.

2. Перелік уповноважених установ затверджує центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки.

3. Визнання результатів навчання на певному рівні освіти проводиться за умови, що заявник відповідно до законодавства України має право на здобуття відповідного ступеня (рівня) освіти.

4. Процедура визнання результатів навчання на рівні професійної (професійно-технічної), фахової передвищої або вищої освіти завершується прийняттям одного з таких рішень:

1) надання рекомендації для вступу для здобуття професійної (професійно-технічної), фахової передвищої або вищої освіти, зокрема із скороченням строку навчання, за індивідуальною освітньою траєкторією, що передбачає вивчення української мови, історії України, проходження спеціального курсу про наслідки агресії російської федерації проти України і протидію російській пропаганді, формування загальнокультурних та громадських компетентностей;

2) надання рекомендації для проходження кваліфікаційної атестації з метою присвоєння відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня професійної (професійно-технічної) освіти, атестації здобувачів для присудження освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра та присвоєння відповідної кваліфікації;

3) присвоєння освітньо-кваліфікаційного рівня професійної (професійно-технічної) освіти або присудження ступеня фахової передвищої освіти, а також відповідної професійної кваліфікації у випадках, передбачених законодавством та/або освітньою програмою.

5. Результати навчання на рівні вищої освіти можуть бути визнані в обсязі не більше 75 відсотків загального обсягу освітньої програми.

6. Результати навчання не визнаються:

1) із спеціальностей (професій) згідно з переліком, затвердженим Кабінетом Міністрів України;

2) на другому (магістерському) (крім освітніх програм підготовки магістрів медичного, фармацевтичного та ветеринарного спрямування) та третьому (освітньо-науковому/освітньотворчому) рівні вищої освіти.

7. Процедура визнання результатів навчання здійснюється за рахунок коштів державного бюджету у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, та є безоплатною для осіб, результати навчання яких визнаються відповідно до цього Закону.

8. Зарахування на навчання для здобуття професійної (професійно-технічної) освіти, фахової передвищої освіти здійснюється на місця державного або регіонального замовлення чи за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб.

Зарахування на навчання для здобуття вищої освіти може здійснюватися:

за квотою на місця державного або регіонального замовлення для вступників з тимчасово окупованої території України; на вакантні місця державного або регіонального замовлення у разі зарахування із скороченням строку навчання; за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб.

9. Особа має право проходити процедуру визнання результатів навчання за певним рівнем (ступенем) освіти лише за однією освітньою програмою».

4. Частину третю статті 43 Закону України «Про фахову передвищу освіту» (Відомості Верховної Ради України, 2019 р., № 30, ст. 119; із змінами, внесеними законом України від 23 лютого 2023 року № 2940-IX) виключити.

5. Підпункт 3 пункту 3 розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про повну загальну середню освіту» (Відомості Верховної Ради України, 2020 р., № 31, ст. 226 із наступними змінами) виключити.

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та вводиться в дію через три місяці з дня набрання ним чинності.

2. Кабінету Міністрів України протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом.

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ.

м. Київ,
21 листопада 2023 року.
№ 3482-IX.

Закон України

Про мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів

Цей Закон визначає правові, організаційні та економічні засади створення і функціонування в Україні системи мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, а також регулює відносини у зазначеній сфері.

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

1) адміністратор електронної системи репортигу — суб'єкт господарювання державної форми власності, що забезпечує

функціонування та здійснює адміністрування електронної системи репортигу;

2) база даних мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів — компонент електронної системи репортигу, що містить інформацію про мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів;

3) базовий рік — календарний рік, протягом якого обліковуються дані, що використовуються для розрахунку рівня мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, які належить створити та зберігати, або щодо рівня створених мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів;

4) баланс постачання і споживання нафти та нафтопродуктів — звіт про фактичні обсяги (у грошовому чи кількісному виразі) постачання нафти та нафтопродуктів для їх кінцевого споживання на митній території України, включаючи обсяги їх імпорту/експорту, видобутку та переробки з урахуванням різниці залишків протягом відповідного місячного, кварталного, піврічного та річного періодів;

5) банківська гарантія — вид фінансового забезпечення виконання зобов'язань, вчиненого в письмовій (електронній) формі, відповідно до якого банківська установа бере на себе грошове зобов'язання перед центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазоопереробному комплексі, на його першу вимогу сплатити за суб'єкта ринку кошти в разі невиконання таким суб'єктом у повному обсязі або частково своїх зобов'язань щодо створення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів згідно з вимогами цього Закону;

6) відповідальний зберігач — суб'єкт господарювання будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, діяльність якого підлягає ліцензуванню відповідно до Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртних дистилатів, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» та який має на праві власності або користування резервуари, що відповідають вимогам щодо технологічної, екологічної і пожежної безпеки та забезпечують збереження кількісних і якісних характеристик нафти та/або нафтопродуктів протягом строку їх зберігання, діяльність якого спрямована на зберігання нафти та/або нафтопродуктів та надання послуги з відповідального зберігання відповідно до цього Закону;

7) внутрішнє споживання — загальні обсяги нафти та нафтопродуктів, обчислені за базовий рік відповідно до додатка II до Директиви Ради 2009/119/ЄС від 14 вересня 2009 року щодо зобов'язання держав-членів забезпечувати мінімальний рівень резервів сировини нафти та/або нафтопродуктів (далі — Директива Ради 2009/119/ЄС), що надходить на внутрішній ринок України для енергетичного та неенергетичного використання. Внутрішнє споживання передбачає постачання для сектору промисловості, у тому числі переробної, транспортного сектору, сектору домогосподарств та інших секторів для «кінцевого» споживання, а також власне споживання енергетичного сектору (крім сировини нафти, що використовується для подальшої переробки);

8) електронна платформа електронної системи репортигу — компонент електронної системи репортигу, що використовується для збирання, систематизації та аналізу інформації, подання якої передбачено законодавством у сфері мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, визначення обсягів мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів для кожного суб'єкта ринку та контролю за виконанням зобов'язань таких суб'єктів ринку;

9) електронна система репортигу — інформаційно-комунікаційна система щодо мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, що є складовою цілісної системи моніторингу ринку нафти та нафтопродуктів та забезпечує:

створення, збирання, внесення, накопичення, перегляд, відправлення, прийняття, обробку, використання, зберігання, захист, облік та надання інформації щодо створення, управління та функціонування системи мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів;

подання суб'єктами ринку інформації щодо обсягів виробництва, запасів, імпорту/експорту, реалізації нафтопродуктів, а також обсягів імпорту/експорту та переробки нафти;

подання акредитованими випробувальними лабораторіями та органами з оцінки відповідності інформації про результати випробувань нафтопродуктів щодо їх якості і безпеки; інформування про наявність банківської гарантії;

10) комерційні запаси — запаси нафти та/або нафтопродуктів, що є власністю та зберігаються суб'єктами ринку, на яких не розповсюджується передбачене цим Законом зобов'язання щодо створення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів;

11) кризова ситуація на ринку нафти та нафтопродуктів — порушення балансу попиту і пропозиції нафти та нафтопродуктів, спричинене різким та неочікуваним зменшенням пропозиції нафти та нафтопродуктів на національному та/або міжнародному рівні, в результаті якого обсяги споживання нафти та нафтопродуктів на внутрішньому ринку України значно перевищують обсяги їх постачання;

12) мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів — спеціальні запаси нафти та нафтопродуктів суб'єктів ринку, що створюються, зберігаються, замінюються, розкриваються, використовуються, поновлюються і підлягають реалізації у порядку, визначеному цим Законом, та які призначені для тимчасового задоволення попиту внутрішнього ринку України у споживанні нафти та нафтопродуктів у разі виникнення кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів;

13) нафтопродукти — виключно бензини автомобільні, паливо дизельне, отримані під час переробки нафти, газового конденсату або їх суміші, що відповідають вимогам Технічного регламенту щодо вимог до автомобільних бензинів, дизельного, суднових та котельних палив, затвердженого Кабінетом Міністрів України, та відповідних чинних стандартів, а також газ скрапленний, що відповідає вимогам Технічного регламенту щодо вимог до газу скрапленого для автомобільного транспорту, комунально-побутового споживання та промислових цілей, затвердженого Кабінетом Міністрів України, та відповідних чинних стандартів;

14) оператор мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів (далі — оператор) — суб'єкт господарювання, що відповідає вимогам, встановленим до суб'єкта ринку та відповідального зберігача, здійснює діяльність із створення, зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів та надає послуги з резервування і зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів за відповідними договорами (тікетс-угодами);

15) резервуари — ємності, призначені для накопичення, зберігання та обліку нафти або нафтопродуктів, що відповідають встановленим вимогам щодо технологічної, екологічної і протипожежної безпеки, забезпечують збереження кількісних і якісних характеристик нафти та/або нафтопродуктів протягом строку їх зберігання та обладнані рівнемірами — лічильниками обсягу нафти та/або нафтопродуктів відповідно до вимог законодавства;

16) розкриття мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів — прийняття Кабінетом Міністрів України рішення про реалізацію (продаж) нафти та/або нафтопродуктів із складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів для мінімізації негативних наслідків впливу кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів і стабілізації ситуації на внутрішньому ринку України;

17) система мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів — сукупність правових, організаційних та адміністративних заходів, інженерних, технічних засобів, програмного забезпечення, а також методів обробки інформації, спрямованих на створення, зберігання, заміну, розкриття, використання, поновлення та реалізацію (продаж) мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів;

18) суб'єкт ринку нафти та нафтопродуктів (далі — суб'єкт ринку) — суб'єкт господарювання, діяльність якого підлягає ліцензуванню відповідно до Закону України «Про державне регу-

лювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртових дистилатів, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального», який здійснює введення в обіг нафтопродуктів;

19) тікетс-угода — угода щодо створення та зберігання обумовлених договором видів нафти та нафтопродуктів, що укладається між оператором і суб'єктом ринку та є зобов'язанням оператора створити визначені такою угодою мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів замість суб'єкта ринку;

20) цілісна система моніторингу ринку нафти та нафтопродуктів — комплекс уніфікованих організаційних, технічних, інформаційно-комунікаційних, програмних засобів і методів формування зведеного балансу постачання та споживання нафти та нафтопродуктів, здійснення моніторингу обсягів на ринках нафти, нафтопродуктів та скрапленого газу в Україні, моніторингу якості і безпечності нафтопродуктів, моніторингу створення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів.

2. Інші терміни вживаються у цьому Законі у таких значеннях:

термін «нафта» — у значенні, наведеному в Законі України «Про нафту і газ»;

терміни «введення в обіг», «випробувальна лабораторія» та «органи з оцінки відповідності» — у значеннях, наведених у Законі України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності»; термін «акцизний склад» — у значенні, наведеному в Податковому кодексі України.

Стаття 2. Сфера дії цього Закону

1. Для підвищення рівня енергетичної безпеки України та сталого постачання нафти та нафтопродуктів на внутрішній ринок у разі виникнення кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів, а також з метою запровадження надійного та прозорого механізму постачання нафти та нафтопродуктів на основі принципу солідарності Договірних Сторін Договору про заснування Енергетичного Співтовариства створюються мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів.

2. Дія цього Закону поширюється на відносини, що виникають у процесі створення, зберігання, заміни, розкриття, використання, поновлення та реалізації (продажу) мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, а також виконання плану дій для подолання кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів України.

Стаття 3. Правова основа створення та функціонування системи мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів

1. Правову основу створення та функціонування системи мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів становлять Конституція України, Податковий кодекс України, Цивільний кодекс України, Бюджетний кодекс України, цей Закон, закони України «Про нафту і газ», «Про трубопровідний транспорт», «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртових дистилатів, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального», «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань», «Про публічні закупівлі», «Про торгово-промислові палати в Україні», Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, Договір про заснування Енергетичного Співтовариства, інші міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та інші акти законодавства.

Стаття 4. Державне управління у сфері мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів

1. Державне управління у сфері мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів та забезпечення функціонування системи мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів у межах своїх повноважень здійснюють:

- 1) Кабінет Міністрів України;
- 2) центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі;
- 3) центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну митну політику;
- 4) центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику;
- 5) спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у сфері статистики;
- 6) інші органи виконавчої влади відповідно до закону.

2. Кабінет Міністрів України:

- 1) затверджує порядок створення, управління та функціонування системи мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів в Україні;
- 2) затверджує порядок функціонування та ведення електронної системи репортигу;
- 3) затверджує порядок здійснення моніторингу обсягів на ринках нафти, нафтопродуктів та скрапленого газу в Україні;
- 4) затверджує порядок здійснення моніторингу якості і безпечності нафтопродуктів в Україні;
- 5) затверджує план дій для подолання кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів України;

6) приймає рішення щодо кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів у випадках, передбачених законодавством;

7) приймає рішення про розкриття, реалізацію, поновлення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів.

3. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі:

- 1) здійснює управління системою мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів;
- 2) визначає адміністратора електронної системи репортигу;

3) складає річний баланс постачання і споживання нафти та нафтопродуктів в Україні;

4) є бенефіціаром, на користь якого надається банківська гарантія для забезпечення виконання зобов'язань суб'єктів ринку щодо створення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів відповідно до вимог, встановлених цим Законом;

5) затверджує методику обчислення рівня мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, розроблену на основі методології, визначеної додатками I і II до Директиви Ради 2009/119/ЄС;

6) здійснює моніторинг балансу постачання і споживання нафти та нафтопродуктів на внутрішньому ринку України;

7) здійснює моніторинг якості і безпечності нафтопродуктів на внутрішньому ринку України, у тому числі тих, що входять до складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів та зберігаються операторами, суб'єктами ринку та відповідальними зберігачами;

8) здійснює з використанням електронної системи репортигу моніторинг дотримання операторами, суб'єктами ринку та відповідальними зберігачами вимог щодо створення, зберігання, заміни, розкриття, використання, поновлення та реалізації (продажу) мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів;

9) здійснює взаємодію та обмін інформацією з іншими центральними органами виконавчої влади щодо виконання вимог цього Закону;

10) здійснює інші повноваження, визначені цим Законом.

4. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну митну політику:

1) проводить перевірку відображених в електронній системі репортигу достатності обсягу створених мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів та фінансового забезпечення кожного суб'єкта ринку, що здійснює импорт нафти та/або нафтопродуктів та введення їх в обіг відповідно до вимог цього Закону;

2) забезпечує обмін інформацією між базою даних щодо митного оформлення нафти та/або нафтопродуктів, що ввозяться на митну територію України, та електронною системою репортигу;

3) здійснює взаємодію з іншими центральними органами виконавчої влади щодо виконання вимог цього Закону;

4) здійснює інші повноваження, визначені цим Законом.

5. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику:

1) проводить перевірку відображених в електронній системі репортигу достатності обсягу створених мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів та фінансового забезпечення кожного суб'єкта ринку, що здійснює виробництво нафтопродуктів та введення їх в обіг;

2) забезпечує обмін інформацією між базою даних обліку акцизного податку суб'єктів ринку та електронною системою репортигу;

3) здійснює взаємодію з іншими центральними органами виконавчої влади щодо виконання вимог цього Закону;

4) здійснює інші повноваження, визначені цим Законом.

6. Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у сфері статистики:

1) забезпечує обмін інформацією щодо визначення обсягів споживання нафти та нафтопродуктів на внутрішньому ринку України та електронною системою репортигу;

2) здійснює взаємодію з іншими центральними органами виконавчої влади щодо виконання вимог цього Закону;

3) здійснює інші повноваження, визначені цим Законом.

Стаття 5. Склад мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів

1. До складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів входять такі категорії товарної продукції:

- 1) нафта;
- 2) нафтопродукти.

2. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, визначає:

1) перелік нафти та нафтопродуктів, що мають входити до складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, та їх співвідношення у складі таких запасів;

2) обсяг мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, які зобов'язані створювати та зберігати оператори і суб'єкти ринку.

При цьому: обсяг мінімальних запасів нафтопродуктів має становити щонайменше одну третину обсягу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів;

розрахунок обсягу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів у розрахунковому році здійснюється з урахуванням вимог пункту 3 статті 9 Директиви Ради 2009/119/ЄС.

Стаття 6. Баланс постачання і споживання нафти та нафтопродуктів

1. Річний баланс постачання і споживання нафти та нафтопродуктів складається та ведеться центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, на основі даних цілісної системи моніторингу ринку нафти та нафтопродуктів.

2. До внутрішнього споживання нафти та нафтопродуктів не включаються нафта та нафтопродукти (з урахуванням різниці залишків):

1) включені до складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів або до матеріальних цінностей державного матеріального резерву та мобілізаційного резерву;

2) використані для створення запасів або для забезпечення потреб сил безпеки та сил оборони України;

3) ввезені на митну територію України в митних режимах, відмінних від імпорту.

3. Відомості, що містяться у балансі, використовуються для визначення:

1) обсягів мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів з урахуванням фактичних обсягів внутрішнього споживання нафти та нафтопродуктів на базовий рік;

2) обсягів мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, що зберігаються, замінюються, розкриваються, використовуються, поновлюються та підлягають реалізації (продажу);

3) інших ознак, що характеризують тенденції розвитку ринку нафти та нафтопродуктів.

4. Оператори, суб'єкти ринку та відповідальні зберігачі зобов'язані подавати до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, регулярну звітність, необхідну для складання балансу постачання і споживання нафти та нафтопродуктів, та інші документи і відомості з використанням електронної платформи електронної системи репортигу відповідно до порядку, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

5. Акредитовані випробувальні лабораторії та органи з оцінки відповідності подають інформацію щодо результатів випробувань якості і безпечності нафтопродуктів, у тому числі із складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, з використанням електронної платформи електронної системи репортигу відповідно до порядку проведення моніторингу якості і безпечності нафтопродуктів на ринку України, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

6. Оператори, суб'єкти ринку та відповідальні зберігачі подають до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, річні звіти щодо зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів та щодо надання послуг з резервування і зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів не пізніше 15 січня року, наступного за базовим.

7. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, забезпечує інформування та подання до Секретаріату Енергетичного Співтовариства річних звітів щодо рівня накопичення та складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів не пізніше 31 січня року, наступного за базовим.

8. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, забезпечує інформування та надання Секретаріату Енергетичного Співтовариства зведеної копії реєстру мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів не пізніше 15 березня року, наступного за базовим, із зазначенням рівня накопичення та складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, включених до реєстру мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів станом на останній день базового року.

9. Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у сфері статистики:

1) забезпечує подання до Статистичної організації Європейської Комісії (Євростату) щомісячного звіту щодо статистики нафти (Eurostat's Monthly Oil Statistics Questionnaire) — протягом 55 днів після закінчення звітного місяця;

2) забезпечує подання до Секретаріату Енергетичного Співтовариства щомісячного статистичного звіту про обсяги імпорту або доставки сирової нафти — протягом 30 днів після закінчення звітного місяця з урахуванням вимог, визначених Регламентом Ради ЄС № 2964/95 від 20 грудня 1995 року щодо запровадження реєстрації імпорту та поставок сирової нафти у Співтоваристві;

3) забезпечує подання до Секретаріату Енергетичного Співтовариства та Статистичної організації Європейської Комісії (Євростату) щомісячного статистичного звіту про обсяги комерційних запасів, що зберігаються на території України, — протягом 55 днів після закінчення звітного місяця.

Стаття 7. Електронна система репортигу

1. Електронна система репортигу забезпечує облік та контроль обсягів мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, які зберігають оператори, суб'єкти ринку та відповідальні зберігачі, моніторинг обсягів, якості і безпечності нафтопродуктів на ринках нафти, нафтопродуктів та скрапленого газу в Україні.

2. Електронна система репортигу складається з електронної платформи та бази даних мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів.

3. Електронна платформа електронної системи репортигу забезпечує взаємодію між операторами, суб'єктами ринку, відповідальними зберігачами, центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, та іншими центральними органами виконавчої влади відповідно до законодавства.

4. Програмними засобами електронної платформи електронної системи репортигу забезпечуються створення особистих електронних кабінетів операторів, суб'єктів ринку та відповідальних зберігачів, електронна ідентифікація та автентифікація користувачів, завантаження, заповнення та подання документів, формування інформації у вигляді вихідних документів, інші функціональні можливості, визначені Законом України «Про публічні електронні реєстри». Доступ до особистих електронних кабінетів забезпечує адміністратор електронної системи репортигу.

5. База даних мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів містить інформацію про:

1) склад, кількість, якісні характеристики нафти та нафтопродуктів, що зберігаються операторами, суб'єктами ринку та відповідальними зберігачами;

2) місяця зберігання нафти та нафтопродуктів, у тому числі дані про технічні характеристики (параметри) резервуарів, в яких зберігаються мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів;

3) повне найменування та ідентифікаційний код юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України для юридичних осіб або прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності), реєстраційний номер облікової картки платника податків чи серію (за наявності) та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку в паспорті) для фізичних осіб — підприємців, відповідальних зберігачів із зазначенням кількості і якості нафти та нафтопродуктів, які вони зберігають;

4) найменування відповідальних зберігачів із зазначенням кількості і якості нафти та нафтопродуктів, які вони зберігають, а також документи, що підтверджують відповідність таких зберігачів кваліфікаційним вимогам до відповідальних зберігачів;

5) банківські гарантії, видані банківською установою України суб'єктам ринку на користь центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, з метою забезпечення виконання суб'єктами ринку своїх зобов'язань щодо створення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів.

6. Власником електронної системи репортигу та виключних майнових прав на її програмне забезпечення є держава в особі центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі.

7. Держателем (розпорядником) електронної системи репортигу є центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі.

8. Оператори, суб'єкти ринку та відповідальні зберігачі забезпечують внесення (оновлення) до електронної системи репортигу даних про місяця зберігання, перелік та обсяги мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів відповідно до порядку функціонування та ведення електронної системи репортигу, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

9. Електронна система репортигу, взаємодіючи з іншими електронними реєстрами, забезпечує наявність відомостей про:

1) обсяги введених в обіг виробниками та імпортерами нафти та нафтопродуктів за попередні періоди;

2) якість і безпечність нафтопродуктів на ринку України;

3) нормативні обсяги мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів для кожного суб'єкта ринку;

4) банківські установи, які надали банківські гарантії;

5) банківські гарантії, видані оператором або суб'єктам ринку;

6) дані обліку акцизного податку суб'єктів ринку, у тому числі дані рівнемірив на акцизних складах, що зазначені як місця зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів;

7) дані щодо митного оформлення нафти та/або нафтопродуктів, що ввозяться на митну територію України в режимі імпорту;

8) інші дані, необхідні для забезпечення виконання цього Закону.

10. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, для здійснення митного контролю має доступ до інформації, що міститься в електронній системі репортигу, а саме щодо:

1) достатності обсягу створених мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів;

2) наявності та обсягу фінансового забезпечення для кожного суб'єкта ринку, що здійснює импорт нафти та/або нафтопродуктів та введення їх в обіг відповідно до вимог цього Закону.

11. Взаємодія інформаційних систем суб'єктів інформаційних відносин здійснюється в електронному вигляді на рівні центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, та центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, шляхом:

1) обміну даними щодо митного оформлення нафти та/або нафтопродуктів, що ввозяться на митну територію України (вивозяться з митної території України), в режимі реального часу;

2) автоматизованого обміну зазначеною інформацією між інформаційними системами за принципом «запит — відповідь» (у разі відсутності можливості обміну інформацією в режимі реального часу);

3) надання регламентованого доступу уповноваженим посадовим особам суб'єктів інформаційних відносин до інформації в інформаційних системах за принципом їх ідентифікації та відповідно до окремого порядку надання регламентованого доступу до інформаційних систем.

12. Структура та формат даних, що передаються та приймаються в порядку інформаційної взаємодії, строк їх передачі, процедури взаємодії інформаційних систем та порядок внесення змін до них визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, та центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, шляхом прийняття відповідних спільних рішень, що оформлюються окремими протоколами.

13. Відомості, що містяться в електронній системі репортигу, використовуються іншими органами державної влади у випадках, визначених законодавством щодо створення та функціонування системи мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів.

14. Захист інформації, що обробляється в електронній системі репортигу, забезпечується відповідно до цього Закону, законів України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах», «Про захист персональних даних», «Про інформацію».

Розділ II. МІНІМАЛЬНІ ЗАПАСИ НАФТИ ТА НАФТОПРОДУКТІВ

Стаття 8. Створення і правовий статус мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів

1. Загальний обсяг мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, що мають зберігатися для задоволення потреб внутрішнього ринку України в період кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів, визначається за найбільшим з двох таких показників: 90 днів середньодобового чистого імпорту або 61 день середньодобового внутрішнього споживання.

2. Середньодобове значення ввезених нафти та нафтопродуктів у режимі імпорту та середньодобове внутрішнє споживання нафти та нафтопродуктів розраховуються та затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, на основі статистичних даних центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, та центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, про введення в обіг нафти та нафтопродуктів у відповідному періоді.

3. Методика обчислення рівня мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів розробляється та затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, з урахуванням вимог, визначених додатками I-III до Директиви Ради 2009/119/ЄС.

4. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, здійснює моніторинг державних операторами, суб'єктами ринку та відповідальними зберігачами зобов'язань із зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів.

5. Нафта та нафтопродукти із складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів не можуть використовуватися у комерційних або будь-яких інших цілях, крім випадків, передбачених цим Законом.

6. Нафта та нафтопродукти із складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів можуть бути передані у заставу з метою отримання банківської гарантії. Створення інших обтяжень мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів правами третіх осіб, а також звернення стягнення на них за зобов'язаннями будь-яких осіб не допускаються.

7. Суб'єкти ринку, які здійснюють введення в обіг нафти та/або нафтопродуктів на ринку України, крім операції для забезпечення безперерійного та ефективного функціонування системи магістральних нафтопроводів та нафтопродуктопроводів України, зобов'язані створювати та зберігати обсяги нафти та нафтопродуктів, які становлять мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів та належать на праві власності операторам або суб'єктам ринку.

8. Суб'єкт ринку набуває право введення в обіг нафти та/або нафтопродуктів лише в обсязі, пропорційному мінімальному запасу нафти та нафтопродуктів, фактично сформованому таким суб'єктом ринку або замість такого суб'єкта — оператором відповідно до укладеної тікетс-угоди.

9. Необхідною умовою набуття суб'єктами ринку права, визначеного частиною восьмою цієї статті, є достатній розмір залишку фінансового забезпечення відповідно до вимог цього Закону.

10. Мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів створюються: 1) суб'єктами ринку, які здійснюють ввезення нафти та/або нафтопродуктів у режимі імпорту, з переліку нафти та/або нафтопродуктів, які ними вводяться в обіг на території України; 2) суб'єктами ринку, які здійснюють діяльність з виробництва нафтопродуктів, з нафти, яка вводиться в обіг, та/або нафтопродуктів, які виробляються та вводяться в обіг відповідно до обсягу і номенклатури, визначених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі;

3) суб'єктами ринку, які вводять в обіг газ скраплений, або у газі скрапленому, або в бензинах автомобільних з коефіцієнтом 0,8 до встановленого обсягу мінімальних запасів для газу скрапленого.

11. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, інформує суб'єктів ринку про обсяг, номенклатуру та якісні характеристики мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів (із зазначенням обсягу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, необхідного для введення в обіг виробниками нафтопродуктів та імпортерами нафти та/або нафтопродуктів) не пізніше ніж за 200 днів до набрання чинності відповідними зобов'язаннями суб'єктів ринку щодо створення та зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів шляхом розміщення відповідної інформації на своїй офіційній веб-сторінці та в особистих електронних кабінетах суб'єктів ринку електронної системи репортиунгу згідно з порядком створення, управління та функціонування в Україні системи мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів.

12. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, інформує центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, про розмір створеного обсягу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів та фінансового забезпечення для кожного суб'єкта ринку, що здійснює імпорт нафтопродуктів та їх введення в обіг.

13. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, інформує центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, про розмір створеного обсягу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів та фінансового забезпечення для кожного суб'єкта ринку, що здійснює імпорт нафтопродуктів та їх введення в обіг.

Стаття 9. Оператори мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів та особливості укладання тікетс-угоди

1. Метою діяльності операторів є створення та зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів та надання послуг з резервування і зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів за тікетс-угодами.

2. Для забезпечення виконання договорів про резервування і зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів за тікетс-угодами оператори можуть створювати власну інфраструктуру для їх зберігання та здійснювати закупівлю нафти та/або нафтопродуктів.

3. Резервуари, в яких оператор зберігає мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів, мають відповідати вимогам щодо технологічної, екологічної і пожежної безпеки та забезпечувати збереження кількісних і якісних характеристик нафти та/або нафтопродуктів протягом строку їх зберігання.

4. Тікетс-угоди розробляються відповідно до типової форми, яка затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі.

5. Право власності на обсяг нафти та нафтопродуктів згідно з тікетс-угодою належить оператору.

6. Оператор має право на укладення тікетс-угоди лише в обсязі, що не перевищує фактично створений обсяг мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, що перебуває у його власності. Разом з тікетс-угодою оператор зобов'язаний укласти договір банківської гарантії, що має покривати 25 відсотків ринкової вартості обсягу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, що є предметом відповідної тікетс-угоди.

7. У разі укладення тікетс-угоди зобов'язання оператора щодо створення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів збільшуються на обсяг нафтопродуктів, зазначений у тікетс-угоді, а зобов'язання суб'єкта ринку щодо створення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів зменшуються на обсяг нафти та/або нафтопродуктів, зазначений у відповідній тікетс-угоді.

8. Зобов'язання оператора та суб'єкта ринку за тікетс-угодами, інформація про місяця зберігання нафти та/або нафтопродуктів, що є предметом відповідних тікетс-угод, а також копії банківських гарантії відображаються в їх особистих електронних кабінетах електронної системи репортиунгу.

9. Під час укладання та виконання тікетс-угоди не допускається встановлення будь-яких прав третіх осіб, у тому числі

права користування, здійснення заміни боржника у зобов'язанні.

Стаття 10. Фінансове забезпечення зобов'язань щодо створення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів

1. З метою забезпечення виконання зобов'язань щодо створення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів оператори та суб'єкти ринку зобов'язані подавати до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, інформацію про банківську гарантію у випадках та порядку, встановлених цим Законом.

2. Банківська гарантія для цілей цього Закону є належним фінансовим забезпеченням. Банківська гарантія є безвідкличною, непередаваною та безумовною.

3. Сума, на яку видана банківська гарантія, має покривати 25 відсотків ринкової вартості обсягу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, створених операторами та суб'єктами ринку відповідно до цього Закону.

4. Інформація про розмір та доступний залишок фінансового забезпечення оператора або суб'єкта ринку має відображатися та бути доступною в електронній системі репортиунгу.

5. Рівень достатнього фінансового забезпечення має бути забезпечений суб'єктом ринку, що здійснює ввезення нафти та/або нафтопродуктів у режимі імпорту та введення їх в обіг, не пізніше ніж за 12 годин до початку митного оформлення нафти та/або нафтопродуктів, що ввозяться на митну територію України.

6. У разі якщо на дату перевірки достатності фінансового забезпечення суб'єкта ринку, що здійснює ввезення нафти та/або нафтопродуктів у режимі імпорту та введення їх в обіг, не надав фінансове забезпечення в необхідному обсязі, митний орган відмовляє в митному оформленні нафти та/або нафтопродуктів, що ввозяться на митну територію України в режимі імпорту, з підстав недостатності фінансового забезпечення. Митний орган вносить до електронної системи репортиунгу інформацію про відмову суб'єкту ринку в митному оформленні нафти та/або нафтопродуктів та інформує через електронну систему репортиунгу центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, про недостатність фінансового забезпечення у суб'єкта ринку.

7. Рівень достатнього фінансового забезпечення має бути забезпечений суб'єктом ринку, що здійснює виробництво нафтопродуктів та введення їх в обіг, не пізніше ніж за 12 годин до початку реєстрації відповідної акцизної накладної податковим органом.

8. У разі якщо на дату перевірки достатності фінансового забезпечення суб'єкта ринку, що здійснює виробництво нафтопродуктів та введення їх в обіг, не надав фінансове забезпечення в необхідному обсязі, податковий орган відмовляє в реєстрації відповідної акцизної накладної з підстав недостатності фінансового забезпечення. Податковий орган вносить до електронної системи репортиунгу інформацію про відмову суб'єкту ринку в реєстрації акцизної накладної на вироблені нафтопродукти та інформує через електронну систему репортиунгу центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, про недостатність фінансового забезпечення у суб'єкта ринку.

Стаття 11. Зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів

1. Суб'єкти ринку зберігають мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів із дотриманням вимог, встановлених цим Законом. Запаси, які вони зобов'язані зберігати на акцизних складах (крім місць роздрібної торгівлі нафтопродуктами), можуть зберігатися разом з комерційними запасами, а також нафтою або нафтопродуктами, призначеними для власних потреб таких суб'єктів ринку.

2. Суб'єкти ринку можуть укладати договір про відповідальне зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів (далі — договір про відповідальне зберігання), що належать їм на праві власності та які вони зобов'язані зберігати відповідно до цього Закону, з іншими суб'єктами ринку та/або відповідальними зберігачами. Такий договір про відповідальне зберігання має відповідати вимогам, встановленим цим Законом.

3. Відповідальні зберігачі, з якими укладено договори про відповідальне зберігання, забезпечують належні умови зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів із дотриманням вимог, встановлених цим Законом.

4. Мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів зберігаються на території України у резервуарах, технічні параметри яких дають змогу здійснювати їх прийом та відпуск протягом строку, визначеного Кабінетом Міністрів України у рішеннях про кризову ситуацію на ринку нафти та нафтопродуктів.

5. Зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів може здійснюватися на вибір суб'єкта ринку будь-яким центральним об'єктом зберігання (у розумінні Директиви Ради 2009/119/ЄС) або суб'єктом господарювання держави — члена Європейського Союзу (далі — суб'єкт господарювання ЄС), який має у розпорядженні вільні резервуари, розташовані на територіях держав — членів Європейського Союзу, що межують з Україною, і які зобов'язалися підтримувати мінімальний рівень мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів.

Таке зберігання можливе виключно за умови:

1) наявності укладеної адміністратором електронної системи репортиунгу з відповідним центральним об'єктом зберігання або суб'єктом господарювання ЄС угоди про обмін інформацією щодо обсягів зберігання в них мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів України, наявності вільних резервуарів, строків можливого зберігання та інших відомостей, необхідних для виконання суб'єктами ринку зобов'язань із створення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів;

2) заборони передачі зобов'язань із зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів будь-якому іншому суб'єкту господарювання ЄС;

3) зберігання суб'єктами ринку на територіях держав-членів, зазначених в абзаці першому цієї частини, не більше 25 відсотків загального обсягу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, які суб'єкти ринку зобов'язані створювати відповідно до вимог цього Закону;

4) введення в обіг мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів відповідно до вимог статті 19 цього Закону.

6. Мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів не можуть передаватися на відповідальне зберігання суб'єктам господарювання, щодо яких застосовано спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи відповідно до Закону України «Про санкції».

Стаття 12. Відповідальне зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів

1. Відповідальне зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів здійснюється з дотриманням умов зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, встановлених статтею 11 цього Закону.

2. Відповідальне зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів здійснюється на підставі договору про відповідальне зберігання. Згідно з умовами договору про відповідальне зберігання відповідальний зберігач зобов'язується зберігати передані йому суб'єктом ринку мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів відповідної кількості, номенклатури та показників якості у межах вимог, встановлених відповідним технічним регламентом, та забезпечувати належні умови зберігання таких мінімальних запасів.

3. Договір про відповідальне зберігання містить:

1) інформацію про місце зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, переданих на відповідальне зберігання;

2) інформацію про кількість, склад та рівень якості мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, переданих на відповідальне зберігання;

3) умови забезпечення збереження мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів на належному рівні якості;

4) процедуру випуску та заміни нафти та/або нафтопродуктів із складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, переданих на відповідальне зберігання;

5) строк зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів у резервуарах відповідального зберігача;

6) відповідальність сторін за порушення умов договору;

7) інші умови договору.

4. Відповідальний зберігач не може розпоряджатися мінімальними запасами нафти та нафтопродуктів, переданими йому на зберігання.

5. Перевірка обсягів, складу та якості мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, що зберігаються відповідальним зберігачем, здійснюється відповідно до порядку створення, управління та функціонування системи мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів України.

6. Відповідальний зберігач зобов'язаний на вимогу уповноваженого контролюючого органу, що здійснює заходи державного нагляду та контролю у сфері мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів відповідно до цього Закону (далі — уповноважений контролюючий орган), надати відповідні документи, забезпечити безперешкодний доступ представника (представників) такого органу до місць зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, у тому числі для визначення їх кількості, складу, якості та умов зберігання.

7. У разі самовільного відчуження, втрати (крім природних втрат нафти та нафтопродуктів) або псування нафти та/або нафтопродуктів із складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів до відповідального зберігача застосовуються штрафні санкції відповідно до договору про відповідальне зберігання.

8. Накладення штрафних санкцій не звільняє відповідального зберігача від обов'язку повернути суб'єкту ринку втрачені мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів у відповідних кількості, складі та якості, в яких вони були прийняті на зберігання, з урахуванням затверджених норм їх втрат, або відшкодувати їхню вартість у грошовій формі відповідно до звичайної ринкової ціни, встановленої на день відшкодування.

Стаття 13. Заміна мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів

1. Заміна мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, що зберігаються операторами, суб'єктами ринку та відповідальними зберігачами, здійснюється не пізніше 30 календарних днів до закінчення строку їх придатності, а у разі погіршення показників якості мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів під час їх зберігання, що призвело до порушення вимог, встановлених відповідним технічним регламентом, такі запаси підлягають заміні протягом 15 календарних днів після встановлення факту погіршення їхньої якості.

2. Підставою для заміни мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, що зберігаються операторами, суб'єктами ринку та відповідальними зберігачами, також є рішення про невідповідність вимогам якості та безпечності, що приймається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, на підставі даних моніторингу якості і безпечності нафтопродуктів або на підставі результатів перевірок якості і безпечності нафтопродуктів, що перебувають у місцях зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів.

3. Після реалізації (продажу) нафти та/або нафтопродуктів із складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів відповідно до частини другої цієї статті такі обсяги нафти та/або нафтопродуктів мають бути замінені обсягами нафти та/або нафтопродуктів у відповідних кількості, складі та якості протягом строку, що не перевищує 15 календарних днів з дня реалізації (продажу).

4. Оператори, суб'єкти ринку та відповідальні зберігачі можуть здійснювати заміну мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів під час своєї господарської діяльності, за умови дотримання відповідної кількості та якості мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, що у них зберігаються.

Стаття 14. Реалізація (продаж) мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів

1. Реалізація (продаж) мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів здійснюється у випадках, визначених цим Законом, та за умови їх поновлення у строк, визначений частиною третьою статті 19 цього Закону.

Стаття 15. Облік, нагляд за створенням, зберіганням, заміною, використанням, поновленням та реалізацією (продажем) мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів

1. Оператори, суб'єкти ринку та відповідальні зберігачі мають вести окремий облік нафти або нафтопродуктів, що входять до складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів.

2. Щороку до 15 січня року, наступного за базовим, оператори, суб'єкти ринку та відповідальні зберігачі звітують центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, про обсяги нафти та/або нафтопродуктів, їхній склад, якісні характеристики та місця зберігання.

3. Адміністратор електронної системи репортиунгу здійснює з використанням електронної системи репортиунгу моніторинг дотримання операторами, суб'єктами ринку та відповідальними зберігачами умов створення, зберігання, заміни, використання, поновлення та реалізації (продажу) мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів відповідно до цього Закону та інших актів законодавства.

4. Контроль за дотриманням операторами, суб'єктами ринку та відповідальними зберігачами вимог щодо внесення (оновлення) інформації про створення, зберігання, заміну, використання, поновлення та реалізацію (продаж) мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів здійснює адміністратор електронної системи репортиунгу відповідно до вимог цього Закону та інших нормативно-правових актів. Порядок та інші умови здійснення адміністратором електронної системи репортиунгу контрольних функцій, у тому числі контролю за достовірністю інформації, внесеної за результатами проведених уповноваженим контролюючим органом перевірок операторів, суб'єктів ринку та відповідальних зберігачів, визначаються порядком створення, управління та функціонування системи мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів України.

5. У разі виявлення обґрунтованих підстав вважати невідповідними (з технічних причин, через несправність обладнання тощо) відомості щодо комерційного обліку нафтопродуктів та обліку обсягів мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, що вносяться до електронної системи репортиунгу, оператор, суб'єкт ринку чи відповідальний зберігач зобов'язаний протягом одного робочого дня після виявлення зазначеної невідповідності повідомити про це центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, та адміністратора електронної системи репортиунгу.

Оператор, суб'єкт ринку чи відповідальний зберігач протягом 14 календарних днів зобов'язаний вжити вичерпних заходів для усунення зазначеної невідповідності.

Адміністратор електронної системи репортиунгу повинен здійснити виїзну перевірку та підтвердити факт усунення зазначеної невідповідності, після чого відомості про поточні обсяги мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, що зберігаються оператором, суб'єктом ринку чи відповідальним зберігачем, невідкладно вносяться до електронної системи репортиунгу.

6. За порушення встановлених вимог щодо обсягу, складу та/або якості мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів оператор, суб'єкт ринку чи відповідальний зберігач несе відповідальність у порядку, визначеному статтями 12 і 16 цього Закону.

Стаття 16. Відповідальність операторів та суб'єктів ринку за порушення вимог щодо створення, зберігання, заміни, використання, поновлення та реалізації (продажу) мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів

1. У разі виявлення порушень відповідним оператором або суб'єктом ринку вимог цього Закону щодо створення, зберігання, заміни, використання, поновлення та реалізації (продажу) мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів в обсязі понад 5 відсотків (але не менше 1 тонни) обсягів мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, що мають бути створені відповідно до вимог статей 8 та 9 цього Закону, адміністратор електронної системи репортигу негайно повідомляє про це центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі.

2. У разі якщо центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, та/або іншими уповноваженими контролюючими органами буде встановлено відсутність у місцях зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів в обсязі понад 5 відсотків (але не менше 1 тонни) обсягів мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, визначених для оператора або суб'єкта ринку, або виявлено невідповідність встановленим вимогам щодо якості мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, надсилає такому оператору або суб'єкту ринку через їх особистий електронний кабінет електронної системи репортигу повідомлення з вимогою негайно створити мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів, які відповідатимуть вимогам щодо обсягів та якості, встановленим цим Законом.

3. Повідомлення з вимогою усунути порушення вимог цього Закону містить таку інформацію:

1) перелік виявлених порушень відповідного оператора або суб'єкта ринку щодо обсягу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів або невідповідність встановленим вимогам щодо якості мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів;

2) посилання на вимогу (вимоги) цього Закону, щодо якої (яких) виявлено невідповідність;

3) перелік інформації та/або документів, які суб'єкт ринку повинен подати для підтвердження усунення виявлених порушень, з їх відображенням в електронній системі репортигу.

4. Оператори та суб'єкти ринку зобов'язані протягом п'яти робочих днів після отримання відповідної вимоги усунути порушення, зазначені в частині другій цієї статті, та повідомити про це центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі.

5. Якщо протягом п'яти календарних днів після отримання вимоги центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, суб'єкт ринку не виконає вимогу щодо створення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів належної якості, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, звертається до банку, який видав банківську гарантію, з вимогою про її сплату в сумі, на яку видано банківську гарантію, на користь бенефіціара (отримувача) банківської гарантії.

6. Сплата суми, на яку видано банківську гарантію, не звільняє відповідного суб'єкта ринку від виконання його зобов'язань щодо створення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів у строк, визначений цим Законом.

Стаття 17. Припинення діяльності на ринку нафти та нафтопродуктів і зобов'язань щодо створення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів

1. У разі припинення діяльності на ринку нафти та нафтопродуктів оператор, суб'єкт ринку чи відповідальний зберігач зобов'язаний офіційно повідомити про це центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі. Після такого повідомлення суб'єкт ринку втрачає право вводити в обіг нафту та/або нафтопродукти.

2. У разі припинення діяльності на ринку нафти та нафтопродуктів продаж створених суб'єктом ринку мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів здійснюється не раніше ніж за 30 днів до дати припинення діяльності на ринку нафти та нафтопродуктів та відповідно до порядку створення, управління та функціонування системи мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів України.

3. У разі прийняття рішення про припинення юридичної особи оператор, суб'єкт ринку чи відповідальний зберігач зобов'язаний не пізніше шести місяців до дати подання документів для державної реєстрації припинення юридичної особи відповідно до вимог Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань» повідомити центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, про таке рішення, зазначивши інформацію про строки припинення діяльності.

4. У разі припинення юридичної особи продаж створених операторами та суб'єктами ринку мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів здійснюється не раніше ніж за 30 днів до завершення строку, зазначеного у частині третій цієї статті, та відповідно до порядку створення, управління та функціонування системи мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів в Україні.

5. У разі відкриття щодо оператора, суб'єкта ринку чи відповідального зберігача провадження у справі про банкрутство або прийняття рішення про його ліквідацію такої оператор, суб'єкт ринку чи відповідальний зберігач упродовж семи календарних днів з дня постановлення ухвали господарського суду про відкриття провадження у справі про банкрутство або прийняття рішення про його ліквідацію повинен надіслати до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі:

1) інформацію про відкриття провадження у справі про банкрутство або про прийняття рішення про ліквідацію оператора, суб'єкта ринку чи відповідального зберігача з підтвердними документами;

2) реквізити відповідного територіального органу центрального органу виконавчої влади із забезпечення формування та реалізації державної правової політики, який сприяє створенню організаційних, економічних, інших умов, необхідних для реалізації процедур відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом, у тому числі процедур банкрутства державних підприємств і підприємств, у статутному капіталі яких частка державної власності становить більш як 50 відсотків, а також реквізити відповідного регіонального відділення (представництва) центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері приватизації, оренди, використання та відчуження державного майна, управління об'єктами державної власності, за місцезнаходженням такого відповідального зберігача;

3) акт звірки матеріальних цінностей, які становлять мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів, та інформацію про їхню кількість та якість.

6. Оператор, суб'єкт ринку чи відповідальний зберігач зобов'язаний повідомити господарський суд, який розглядає справу про банкрутство, та призначеного судом арбітражного керуючого про наявність у нього на зберіганні мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів.

Розділ III. КРИЗОВА СИТУАЦІЯ НА РИНКУ НАФТИ ТА НАФТОПРОДУКТІВ, РОЗКРИТТЯ МІНІМАЛЬНИХ ЗАПАСІВ НАФТИ ТА НАФТОПРОДУКТІВ

Стаття 18. Кризова ситуація на ринку нафти та нафтопродуктів

1. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та

нафтогазопереробному комплексі, розробляє та затверджує плани дій для подолання кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів на випадок неочікуваного зменшення пропозиції нафти та нафтопродуктів та план заходів з виконання таких планів дій. Кабінет Міністрів України на запит Енергетичного Співтовариства інформує його про плани дій та відповідні організації заходи.

2. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, на основі даних цілісної системи моніторингу ринку нафти та нафтопродуктів здійснює поточний моніторинг балансу постачання і споживання нафти та нафтопродуктів на внутрішньому ринку України, відстежує тенденції, що можуть призвести до виникнення кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів.

3. Кризова ситуація на ринку нафти та нафтопродуктів виникає, коли прогнозований попит в Україні є вищим, ніж максимальний потенціал пропозиції, що призводить до порушення балансу постачання і споживання нафти та нафтопродуктів на внутрішньому ринку України у звітному періоді понад граничні показники, визначені центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі. У разі виявлення ознак кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів адміністратор електронної системи репортигу вносить відповідне подання до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі. Кризова ситуація не може стосуватися коливань цін на ринку нафти та нафтопродуктів та спричинених ними змін попиту та пропозиції на нафту та нафтопродукти.

4. У плані дій для подолання кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів України визначаються:

1) рівень кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів, а саме:

а) кризова ситуація рівня попередження — ситуація, за якої існує конкретна, перевірена і достовірна інформація про можливість істотного погіршення ситуації з постачання нафти та/або нафтопродуктів та/або різкі коливання цін на нафту та/або нафтопродукти, що, ймовірно, призведе до виникнення кризової ситуації рівня надзвичайної ситуації;

б) кризова ситуація рівня надзвичайної ситуації — ситуація, за якої існує надзвичайно високий попит на нафту та/або нафтопродукти, зупинення чи обмеження важливого джерела надходження нафти та/або нафтопродуктів, різкі коливання цін на нафту та/або нафтопродукти або інше істотне погіршення ситуації з постачання нафти та/або нафтопродуктів;

2) для кожного рівня кризової ситуації:

а) система заходів реагування, у тому числі відповідні процедури обміну інформацією;

б) обов'язки операторів, суб'єктів ринку та відповідальних зберігачів щодо реалізації (продажу) обсягів нафти та нафтопродуктів відповідно до статті 19 цього Закону з урахуванням впливу на них кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів, у тому числі обов'язки щодо взаємодії з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі;

в) завдання та повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, а також інших суб'єктів владних повноважень, уповноважених брати участь у подоланні кризової ситуації;

3) орган, особа або група осіб, відповідальних за управління кризовою ситуацією;

4) механізми співпраці з відповідальними органами інших держав, зокрема Договірних Сторін Договору про заснування Енергетичного Співтовариства, на випадок виникнення кризової ситуації;

5) перелік першочергових заходів, що підлягають обов'язковому виконанню, спрямованих на подолання негативних наслідків кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів.

5. У разі виникнення кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів Кабінет Міністрів України з метою початку швидкого, ефективного та прозорого використання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів вживає заходів, необхідних для забезпечення кінцевих споживачів нафтопродуктами, з дотриманням обмежень на постачання та використання нафти та нафтопродуктів протягом періоду кризової ситуації та забезпеченням єдиного підходу до всіх суб'єктів ринку.

6. Для мінімізації наслідків кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів Кабінет Міністрів України може прийняти рішення про обмеження обсягів споживання споживачами нафти та нафтопродуктів до закінчення кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів у межах граничного розміру, що затверджується Кабінетом Міністрів України. Такі обмеження не застосовуються до об'єктів державної власності, що мають стратегічне значення для економіки і національної безпеки держави, відповідно до переліку, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

7. Кабінет Міністрів України приймає рішення щодо кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів у разі виникнення умов, визначених частиною третьою цієї статті, за поданням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі. Кабінет Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, приймає рішення про розкриття, реалізацію та поновлення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, негайно інформує Секретаріат Енергетичного Співтовариства про прийняте рішення.

8. Про прийняте Кабінетом Міністрів України рішення про розкриття, реалізацію та поновлення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів невідкладно інформуються учасники електронної системи репортигу.

9. У разі припинення дії умов, визначених частиною третьою цієї статті, та поновлення суб'єктами ринку мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів до нормативного рівня адміністратор електронної системи репортигу вносить відповідне подання до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, інформує про це Кабінет Міністрів України та Секретаріат Енергетичного Співтовариства.

10. Після прийняття рішення про розкриття, реалізацію та поновлення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів рішення щодо заборони експорту нафти та нафтопродуктів, які перебувають на території України, крім транзитних вантажів нафти та нафтопродуктів, що перевозяться через територію України, та обсягів нафти та нафтопродуктів, що зберігаються на території України нерезидентами в режимі митного складу, приймається Кабінетом Міністрів України. У разі прийняття такого рішення нафта та нафтопродукти використовуються лише для задоволення потреб внутрішнього ринку України.

Стаття 19. Розкриття та поновлення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів

1. Рішення про розкриття мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів у разі виникнення кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів приймає Кабінет Міністрів України на підставі подання центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафто-

газовому та нафтогазопереробному комплексі, та аргументованого висновку про необхідність реалізації (продажу) нафти та/або нафтопродуктів із складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів для мінімізації негативного впливу кризової ситуації на ринок нафти та нафтопродуктів. Формування зазначеного висновку центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, здійснюється за поданням адміністратора електронної системи репортигу та за результатами консультацій із суб'єктами ринку щодо реалізації (продажу) нафти та/або нафтопродуктів із складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів в умовах кризової ситуації на ринку та умов поновлення таких запасів.

2. Мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів підлягають поновленню після їх розкриття та подальшої реалізації (продажу) внаслідок настання кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів.

3. У рішенні Кабінету Міністрів України про розкриття мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів зазначаються:

1) причина та мета розкриття мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів;

2) номенклатура та обсяги мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, що підлягають розкриттю та реалізації (продажу);

3) строки розкриття мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів;

4) умови поновлення реалізованих (проданих) обсягів мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів згідно з відповідними номенклатурою, обсягами, якістю та строками;

5) строки введення в обіг мінімальних запасів нафтопродуктів, що зберігаються суб'єктами ринку у резервуарах, розташованих за межами митної території України;

6) можливість експорту нафти під час кризової ситуації;

7) інші умови розкриття мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів.

4. У разі прийняття Кабінетом Міністрів України рішення про розкриття мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів шляхом реалізації (продажу) відповідний суб'єкт ринку зобов'язаний здійснити реалізацію (продаж) зазначеної в рішенні номенклатури нафти та/або нафтопродуктів та/або надати відповідне розпорядження про реалізацію (продаж) мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів оператору за раніше укладеною таким суб'єктом ринку тікетс-угодою.

5. Розкриття мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів здійснюється у спосіб та в строки, визначені у рішенні про таке розкриття, зокрема шляхом біржових торгів або через оптово-роздрібну мережу відповідного суб'єкта ринку.

6. У разі якщо певний обсяг нафти та/або нафтопродуктів із складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів знищений внаслідок форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), що підтверджується виданим у встановленому порядку сертифікатом, такий обсяг нафти та/або нафтопродуктів із складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів вважається створеним протягом одного року з дня його знищення. Протягом зазначеного строку рішення про розкриття такого обсягу нафти та/або нафтопродуктів із складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів не приймається.

Розділ IV. ФІНАНСУВАННЯ СИСТЕМИ МІНІМАЛЬНИХ ЗАПАСІВ НАФТИ ТА НАФТОПРОДУКТІВ

Стаття 20. Фінансування системи мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів

1. Джерелом фінансування витрат на створення, зберігання, використання, поновлення, заміну та реалізацію мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів є власні кошти суб'єктів ринку.

2. Джерелом фінансування діяльності адміністратора електронної системи репортигу, а також створення та функціонування цілісної системи моніторингу ринку нафтопродуктів та електронної системи репортигу є:

1) кошти спеціального фонду Державного бюджету України;

2) кошти, що надходять від справляння плати за доступ до визначеного переліку інформаційних послуг, що надаються відповідно до порядку здійснення моніторингу якості і безпечності нафтопродуктів в Україні, затвердженого Кабінетом Міністрів України;

3) фінансові ресурси міжнародних фінансових інституцій, міжнародні гранти та благодійні внески організацій, а також кредитні ресурси та кошти інших джерел, не заборонених законодавством.

Розділ V. ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та вводиться в дію через дванадцять місяців з дня набрання ним чинності, крім:

частини п'ятої статті 11, яка набирає чинності через шість місяців з дня припинення чи скасування воєнного стану, введеного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, але не раніше дня введення в дію цього Закону;

підпунктів 4, 8—11 пункту 7 цього розділу, які набирають чинності та вводяться в дію з дня, наступного за днем опублікування цього Закону.

2. Зобов'язання щодо створення мінімальних запасів нафти із складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів відповідно до вимог цього Закону виникають у суб'єктів ринку через шість місяців з дня припинення чи скасування воєнного стану, введеного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, але не раніше дня введення в дію цього Закону.

3. Створення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів здійснюється поетапно, з досягненням упродовж восьми років обсягу, визначеного частинами першою та другою статті 8 цього Закону.

4. Частка мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, що мають створюватися суб'єктами ринку, обчислюється від введеного в обіг суб'єктами ринку обсягу нафти та/або нафтопродуктів за базовий рік, але не менше 250 тонн, та становить:

1) протягом першого року з дати виникнення таких зобов'язань — 3 відсотки;

2) протягом другого року з дати виникнення таких зобов'язань — 6 відсотків;

3) протягом третього року з дати виникнення таких зобов'язань — 9 відсотків;

4) протягом четвертого року з дати виникнення таких зобов'язань — 12 відсотків;

5) протягом п'ятого року з дати виникнення таких зобов'язань — 15 відсотків;

6) протягом шостого року з дати виникнення таких зобов'язань — 18 відсотків;

7) протягом сьомого року з дати виникнення таких зобов'язань — 21 відсоток;

8) протягом восьмого року з дати виникнення таких зобов'язань та кожного наступного року — 24 відсотки.

Вимоги щодо обсягу створюваних мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, визначені абзацом першим цього пункту, не поширюються на суб'єктів ринку, які є користувачами нафтогазоносних надр на підставі відповідного спеціального дозволу на користування нафтогазоносними надрами відповідно до Закону України «Про нафту і газ» та здійснюють введення в обіг газу скрапленого українського виробництва.

5. Протягом дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про

введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, та шести місяців після його припинення або скасування, але не раніше дня введення в дію цього Закону, суб'єкти ринку мають право зберігати мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів:

1) на акцизних складах (місцях роздрібно́ї торгівлі нафтопродуктами);

2) на митних складах у режимі митного складу, за умови забезпечення відображення інформації про обсяги зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів в електронній системі репортингу та підтвердження центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну митну політику. Обсяг мінімальних запасів нафтопродуктів, що можуть зберігатися суб'єктами ринку на митних складах, не може перевищувати 50 відсотків загального обсягу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, що мають створюватися суб'єктами ринку відповідно до вимог цього Закону.

6. Протягом дії воєнного стану, введеного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, та шести місяців з дня його припинення чи скасування, але не раніше дня введення в дію цього Закону, зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів може здійснюватися на вибір суб'єкта ринку будь-яким центральним об'єктом зберігання (у розумінні Директиви Ради 2009/119/ЄС) або суб'єктом господарювання держави — члена Європейського Союзу (далі — суб'єкт господарювання ЄС), який має у розпорядженні вільні резервуари, розташовані на територіях держав — членів Європейського Союзу, що межують з Україною, та країн Європейського Союзу, що межують з такими державами, які зобов'язалися підтримувати мінімальний рівень мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів.

Таке зберігання можливе виключно за умови:

1) наявності укладеної адміністратором електронної системи репортингу з центральним об'єктом зберігання або суб'єктом господарювання ЄС угоди про обмін інформацією щодо обсягів зберігання в них мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів України, наявності вільних резервуарів, строків можливого зберігання та інших відомостей, необхідних для виконання суб'єктами ринку зобов'язань із створення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів;

2) заборони передачі зобов'язань із зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів будь-якому іншому суб'єкту господарювання ЄС;

3) зберігання суб'єктами ринку на територіях держав, зазначених в абзаці першому цього пункту, не більше 50 відсотків загального обсягу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, які суб'єкти ринку зобов'язані створювати відповідно до вимог цього Закону.

При цьому в державах — членах Європейського Союзу, що межують з державами — членами Європейського Союзу, що межують з Україною, суб'єкти ринку мають право зберігати не більше 25 відсотків загального обсягу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, що зобов'язані створювати такі суб'єкти відповідно до вимог цього Закону;

4) введення в обіг мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів відповідно до вимог статті 19 цього Закону.

7. Внести зміни до таких законів України:

1) статтю 4 Закону України «Про заставу» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 47, ст. 642 із наступними змінами) доповнити частиною дев'ятою такого змісту:

«Предметом застави не можуть бути нафта та нафтопродукти із складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, крім випадків, визначених Законом України «Про мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів»;

2) у Законі України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртних дистилатів, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 46, ст. 345 із наступними змінами):

статтю 1 доповнити абзацом такого змісту:

«Термін «електронна система репортингу» вживається в цьому Законі у значенні, наведеному в Законі України «Про мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів»;

частину шістнадцяту статті 3 викласти в такій редакції:

«Після видачі/анулювання ліцензії на право виробництва пального центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, вносить відповідні відомості до Єдиного реєстру ліцензій та місць обігу пального та до електронної системи репортингу не пізніше наступного робочого дня з дня видачі/анулювання ліцензії»;

частину сорок восьму статті 15 викласти в такій редакції:

«Після видачі/анулювання ліцензії на право оптової або роздрібно́ї торгівлі паливом або на зберігання пального центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, вносить відповідні відомості до Єдиного реєстру ліцензій та місць обігу пального та до електронної системи репортингу не пізніше наступного робочого дня з дня видачі/анулювання відповідної ліцензії»;

3) статтю 8 Закону України «Про альтернативні види палива» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 12, ст. 94; 2009 р., № 40, ст. 577; 2016 р., № 51, ст. 834) доповнити частиною одинадцятою такого змісту:

«Введення в обіг біопалива здійснюється після проведення оцінки відповідності у порядку, встановленому законодавством»;

4) частину п'яту статті 9¹ Закону України «Про альтернативні джерела енергії» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 24, ст. 155; 2017 р., № 27—28, ст. 312; із змінами, внесеними Законом України від 30 червня 2023 року № 3220-ІХ) викласти в такій редакції:

«Зелений» тариф для приватних домогосподарств, генеруючі установки яких введені в експлуатацію з 1 січня 2024 року, встановлюється та діє за умови наявності у межах приватного домогосподарства будівлі (будівель) та споживання електричної енергії приватним домогосподарством»;

5) частину другу статті 15 Закону України «Про захист прав споживачів» (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 7, ст. 84; 2014 р., № 41—42, ст. 2024; 2019 р., № 28, ст. 116) доповнити абзацами четвертим — шостим такого змісту:

«Суб'єкти господарювання, що здійснюють роздрібну торгівлю нафтопродуктами, розміщують інформацію про:

позначення палива (найменування, марка, вид та вміст біокомпонентів) — на паливо-розподільчому обладнанні, куточку споживача, інформаційному стенді в прикасовій зоні, а також на інформаційних табло (за наявності технічної можливості), які встановлюються на в'їзді до автозаправної станції, автогазо-заправної станції, автогазозаправного пункту;

позначення палива (найменування, марка, вид, октанове число, екологічний клас, вміст добавок (присадок) та біокомпонентів), копії документів про якість (паспортів якості) палива та копії декларацій про відповідність — біля оператора або у місцях, доступних для споживача послуг автозаправної станції, автогазозаправної станції, автогазозаправного пункту»;

6) пункт 1 частини першої статті 20 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 13, ст. 222 із наступними змінами) доповнити абзацами двадцять четвертим і двадцять п'ятим такого змісту:

«приймає рішення щодо кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів у випадках, передбачених законом;

приймає рішення про розкриття мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів»;

7) статтю 55 Закону України «Про виконавче провадження» (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 30, ст. 542; 2019 р., № 46, ст. 299) доповнити частиною другою такого змісту:

«2. Не допускається звернення стягнення на нафту та нафтопродукти із складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, на які поширюється дія Закону України «Про мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів»;

8) у Законі України «Про ринок електричної енергії» (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 27—28, ст. 312 із наступними змінами):

у пункті 3² частини першої статті 1 слова «професійною та/або господарською діяльністю» замінити словами «його основною господарською або професійною діяльністю»;

абзаци восьмий та дев'ятий частини четвертої статті 71 викласти в такій редакції:

«Договір купівлі-продажу електричної енергії за «зеленим» тарифом повинен передбачати зобов'язання суб'єкта господарювання щодо будівництва та введення в експлуатацію об'єкта електроенергетики або черги будівництва електричної станції (пускового комплексу) протягом двох років з дня укладення договору — для об'єкта, що виробляє електричну енергію з енергії сонячного випромінювання, та до 31 грудня 2023 року — для об'єкта, що виробляє електричну енергію з інших видів альтернативних джерел енергії.

У разі якщо об'єкт електроенергетики або черга будівництва електричної станції (пусковий комплекс), щодо якого укладено договір купівлі-продажу електричної енергії за «зеленим» тарифом, не введено в експлуатацію протягом двох років з дня укладення зазначеного договору — для об'єкта, що виробляє електричну енергію з енергії сонячного випромінювання, та до 31 грудня 2023 року — для об'єкта, що виробляє електричну енергію з інших видів альтернативних джерел енергії, такий договір припиняється»;

абзаци другий і третій пункту 5¹ частини четвертої статті 77 викласти в такій редакції:

«а) за порушення встановлених обмежень щодо використання інсайдерської інформації;

б) за маніпулювання та/або спробу маніпулювання на оптовому енергетичному ринку»;

абзац четвертий пункту 13 розділу XVII «Прикінцеві та перехідні положення» викласти в такій редакції:

«упродовж шести років з 1 січня 2019 року такий електропостачальник, який отримав ліцензію на провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії, виконує функції постачальника універсальних послуг на закріпленій території, яка визначається як область, міста Київ та Севастополь, Автономна Республіка Крим, на якій до відокремлення провадив свою діяльність з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами та постачання електричної енергії за регульованим тарифом вертикально інтегрований суб'єкт господарювання»;

9) у пункті 1 розділу «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про заходи, спрямовані на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії» (Відомості Верховної Ради України, 2020 р., № 47, ст. 407; із змінами, внесеними Законом України від 15 квітня 2021 року № 1396-ІХ) цифри «2024» замінити цифрами «2026»;

10) в абзаці першому частини третьої статті 4 Закону України «Про заходи, спрямовані на подолання кризових явищ та забезпечення фінансової стабільності на ринку природного газу» (Відомості Верховної Ради України, 2021 р., № 48, ст. 387; із змінами, внесеними законами України від 16 грудня 2021 року № 1974-ІХ, від 29 липня 2022 року № 2479-ІХ, від 13 грудня 2022 року № 2850-ІХ) слова та цифри «Законом України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» та/або Законом України «Про Державний бюджет України на 2022 рік»», та/або Законом України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» замінити словами та цифрами «Законом України «Про Державний бюджет України на 2024 рік»»;

11) у статті 3 Закону України «Про особливості регулювання відносин на ринку природного газу та у сфері теплопостачання під час дії воєнного стану та подальшого відновлення їх функціонування» від 29 липня 2022 року № 2479-ІХ; із змінами, внесеними Законом України від 13 грудня 2022 року № 2850-ІХ:

у частині першій слова та цифри «Законом України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» та/або Законом України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» замінити словами та цифрами «Законом України «Про Державний бюджет України на 2024 рік»»;

у частині другій слова та цифри «з метою подальшої закупівлі зазначеними суб'єктами природного газу для забезпечення потреб опалювального сезону 2022/2023 років» замінити словами та цифрами «з метою подальшої закупівлі протягом 2024 року зазначеними суб'єктами природного газу для забезпечення потреб опалювального сезону».

8. Кабінету Міністрів України протягом 12 місяців з дня набрання чинності цим Законом:

прийняти нормативно-правові акти, необхідні для реалізації цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ.

м. Київ,
21 листопада 2023 року.
№ 3484-ІХ.

Закон України

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впорядкування надання та використання відпусток, а також інших питань

Верховна Рада України **постановляє**:

І. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У Кодексі законів про працю України (Відомості Верховної Ради УРСР, 1971 р., додаток до № 50, ст. 375):

1) у пункті 5 частини першої статті 40 слова «по вагітності і родах» замінити словами «у зв'язку з вагітністю та пологами»;

2) у статті 67:

після частини третьої доповнити новою частиною такого змісту:

«Перенесення вихідних та робочих днів, крім випадків, встановлених цим Кодексом, визначається трудовим та/або колективним договором. У разі відсутності відповідного положення у трудовому та/або колективному договорі перенесення вихідних та робочих днів здійснюється за наказом (розпорядженням) роботодавця, погодженим з виборним органом первинної профспілкової організації (профспілковим представником), а в разі відсутності первинної профспілкової організації — з вільно обраними та уповноваженими представниками (представником) працівників».

У зв'язку з цим частиною четверту і п'яту вважати відповідно частинами п'ятою і шостою;

частини п'яту і шосту виключити;

3) частину другу статті 76 доповнити словами «а також трудовим та/або колективним договором»;

4) статтю 77¹ викласти в такій редакції:

«Стаття 77¹. Відпустка для підготовки та участі в змаганнях. Відпустка для підготовки та участі в змаганнях надається працівникам, які беруть участь у всеукраїнських та міжнародних спортивних змаганнях.

Тривалість, порядок, умови надання та оплати відпустки для підготовки та участі в спортивних змаганнях визначаються трудовим та/або колективним договором»;

5) у частині першій статті 77³:

в абзаці першому слова «надається працівникам, а саме» замінити словами «надається не пізніше трьох місяців з дня народження дитини таким працівникам»;

пункт 2 доповнити словами «що підтверджується заявою матері дитини та свідоцтвом про народження дитини, в якому зазначена відповідна інформація про батька дитини»;

пункт 3 викласти в такій редакції:

«3) одній із таких осіб: бабі або діду, або іншому повнолітньому родичу дитини, які фактично здійснюють догляд за дитиною, мати (батько) якої є одинокою матір'ю (одиноким батьком), на підставі заяви одинокої матері (одинокого батька) дитини»;

6) статтю 83 після частини першої доповнити новою частиною такого змісту:

«Працівникам, призваним на строкову військову службу, військову службу за призовом осіб офіцерського складу, військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, військову службу за призовом осіб із числа резервистів в особливий період або прийнятим на військову службу за контрактом, за їхнім бажанням та на підставі заяви виплачується грошова компенсація за всі не використані ними дні щорічної відпустки, а також додаткової відпустки працівникам, які мають дітей або повнолітню дитину з інвалідністю з дитинства підгрупи А I групи. Відповідна заява подається не пізніше останнього дня місяця, в якому працівник був увільнений від роботи у зв'язку з призовом на військову службу».

У зв'язку з цим частиною другу — шосту вважати відповідно частинами третьою — сьомою;

7) у статті 84:

у частині другій цифри «15» замінити цифрами «30»; частину четверту викласти в такій редакції:

«На час загрози поширення епідемії, пандемії, необхідності самоізоляції працівника у випадках, встановлених законодавством, та/або у разі виникнення загрози збройної агресії проти України, надзвичайної ситуації техногенного, природного чи іншого характеру працівнику може надаватися відпустка без збереження заробітної плати без обмеження строку, визначеного частиною другою цієї статті. Тривалість такої відпустки визначається угодою сторін»;

доповнити частиною п'ятою такого змісту:

«Час перебування у відпустках, зазначених у частинах другій і четвертій цієї статті, не зараховується до стажу роботи, що дає право на щорічну основну відпустку, передбаченого пунктом 4 частини першої статті 9 Закону України «Про відпустки»;

8) частину сьому статті 252 викласти в такій редакції:

«На час профспілкового навчання працівникам, обраним до складу виборних профспілкових органів підприємства, установи, організації, надається додаткова відпустка тривалістю до 6 календарних днів з компенсацією середньої заробітної плати за рахунок профспілкової організації, за рішенням якої працівник направлений на профспілкуове навчання».

2. У Законі України «Про відпустки» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 2, ст. 4 із наступними змінами):

1) частину першу статті 5 після слів «нормативно-правовими актами України» доповнити словами «а також трудовим та/або колективним договором»;

2) статтю 15¹ виключити;

3) статтю 16¹ викласти в такій редакції:

«Стаття 16¹. Відпустка для підготовки та участі в змаганнях. Відпустка для підготовки та участі в змаганнях надається працівникам, які беруть участь у всеукраїнських та міжнародних спортивних змаганнях.

Тривалість, порядок, умови надання та оплати відпустки для підготовки та участі в спортивних змаганнях визначаються трудовим та/або колективним договором»;

4) у частині першій статті 19¹:

пункт 2 доповнити словами «що підтверджується заявою матері дитини та свідоцтвом про народження дитини, в якому зазначена відповідна інформація про батька дитини»;

пункт 3 викласти в такій редакції:

«3) одній із таких осіб: бабі або діду, або іншому повнолітньому родичу дитини, які фактично здійснюють догляд за дитиною, мати (батько) якої є одинокою матір'ю (одиноким батьком), на підставі заяви одинокої матері (одинокого батька) дитини»;

5) статтю 24 після частини першої доповнити новою частиною такого змісту:

«Працівникам, призваним на строкову військову службу, військову службу за призовом осіб офіцерського складу, військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, військову службу за призовом осіб із числа резервистів в особливий період або прийнятим на військову службу за контрактом, за їх бажанням та на підставі заяви виплачується грошова компенсація за всі не використані ними дні щорічної відпустки, а також додаткової відпустки працівникам, які мають дітей або повнолітню дитину з інвалідністю з дитинства підгрупи А I групи. Відповідна заява подається не пізніше останнього дня місяця, в якому працівник був увільнений від роботи у зв'язку з призовом на військову службу».

У зв'язку з цим частиною другу — шосту вважати відповідно частинами третьою — сьомою;

6) частину першу статті 25 доповнити пунктом 20 такого змісту:

«20) працівникам, які приступили до роботи після звільнення з військової служби у зв'язку із закінченням особливого періоду або оголошенням демобілізації, — тривалістю до 60 календарних днів»;

7) у статті 26:

у частині першій цифри «15» замінити цифрами «30»; частину третю викласти в такій редакції:

«На час загрози поширення епідемії, пандемії, необхідності самоізоляції працівника у випадках, встановлених законодавством, та/або у разі виникнення загрози збройної агресії проти України, надзвичайної ситуації техногенного, природного чи іншого характеру роботодавця на прохання працівника може надавати йому відпустку без збереження заробітної плати без обмеження строку, визначеного частиною першою цієї статті. Тривалість такої відпустки визначається угодою сторін»;

доповнити частиною четвертою такого змісту:

«Час перебування у відпустках, зазначених у частинах першій і третій цієї статті, не зараховується до стажу роботи, що дає право на щорічну основну відпустку, передбаченого пунктом 4 частини першої статті 9 цього Закону».

3. Частину сьому статті 41 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 45, ст. 397; 2002 р., № 11, ст. 79) викласти в такій редакції:

«На час профспілкового навчання працівникам, обраним до складу виборних профспілкових органів підприємства, установи, організації, надається додаткова відпустка тривалістю до шести календарних днів з компенсацією середньої заробітної плати за рахунок профспілкової організації, за рішенням якої працівник направлений на профспілкуове навчання».

4. Частину першу статті 24 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 49—51, ст. 376 із наступними змінами) доповнити абзацом шостим такого змісту:

«Період, протягом якого особа перебувала у відпустці без збереження заробітної плати, передбаченої пунктом 20 частини першої статті 25 Закону України «Про відпустки», включається до страхового стажу».

5. У Законі України «Про державну службу» (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 4, ст. 43 із наступними змінами):

1) пункт 2 частини третьої статті 3 доповнити словами «Голову Національної служби посередництва і примирення та його заступників»;

2) пункт 1 частини першої статті 51 після слів «Автономній Республіці Крим» доповнити словами «Національна служба посередництва і примирення, Секретаріат Національної тристоронньої соціально-економічної ради».

6. У частині другій статті 57 Закону України «Про освіту» (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 38—39, ст. 380; 2021 р., № 29, ст. 234) слова «чи проходження військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період, або військової служби за призовом осіб із числа резервистів в особливий період» виключити.

7. У частині третій статті 63 Закону України «Про фахову пед­редвищу освіту» (Відомості Верховної Ради України, 2019 р., № 30, ст. 119; 2021 р., № 29, ст. 234) слова «чи проходження військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період, або військової служби за призовом осіб із числа резервистів в особливий період» виключити.

8. У Законі України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» від 15 березня 2022 року № 2136-IX; із змінами, внесеними Законом України від 1 липня 2022 року № 2352-IX:

1) у статті 12:

у частині першій:

абзац другий доповнити реченням такого змісту: «За рішенням роботодавця невикористані дні такої відпустки можуть надаватися без збереження заробітної плати»;

після абзацу другого доповнити двома новими абзацами такого змісту:

«У період дії воєнного стану надання працівнику будь-якого виду відпустки (крім відпустки у зв’язку з вагітністю та пологами, відпустки для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку та відпустки у зв’язку з усиновленням дитини) по­над щорічну основну відпустку, передбачену абзацом першим цієї частини, за рішенням роботодавця може здійснюватися без збереження заробітної плати. Надання невикористаних днів такої відпустки переноситься на період після припинення або скасування воєнного стану. За рішенням роботодавця невикористані дні такої відпустки можуть надаватися без збереження заробітної плати.

Положення другого речення абзацу другого та абзацу третього цієї частини не застосовуються до керівних працівників закладів освіти та установ освіти, навчальних (педагогічних) частин (підрозділів) інших установ і закладів, педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників».

У зв’язку з цим абзаці третій і четвертий вважати відповідно абзацами п’ятим і шостим;

частину другу доповнити словами «робіт з виробництва товарів оборонного призначення або до виконання мобілізаційного завдання (замовлення)»;

частину третю викласти в такій редакції:

«3. Протягом періоду дії воєнного стану роботодавець на прохання працівника може надавати йому відпустку без збереження заробітної плати без обмеження строку, встановленого частиною першою статті 26 Закону України «Про відпустки», без зарахування часу перебування у такій відпустці до стажу роботи, що дає право на щорічну основну відпустку, передбаченого пунктом 4 частини першої статті 9 Закону України «Про відпустки»;

2) пункт 3 розділу «Прикінцеві положення» викласти в такій редакції:

«3. Цей Закон діє у період дії воєнного стану, введеного від­повідно до Закону України «Про правовий режим воєнного стану», та втрачає чинність з дня припинення або скасування во­єнного стану, крім:

другого речення абзацу другого частини першої та третьо­го речення абзацу третього частини першої статті 12 цього За­кону, які втрачають чинність з моменту використання днів від­пусток, які були перенесені на період після припинення або скасування воєнного стану;

частини четвертої статті 13 та статті 15 цього Закону, які втрачають чинність з моменту завершення відшкодування пра­цівникам та роботодавцям грошових сум, втрачених внаслідок збройної агресії проти України».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня наб­рання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд і приведення міністерствами та інши­ми центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ.

м. Київ,
22 листопада 2023 року.
№ 3494-IX.

Закон України

Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення права військовослужбовців та інших осіб на біологічне батьківство (материнство)

Верховна Рада України **постановляє**:

1. Внести зміни до таких законів України:

1. У статті 11 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 15, ст. 190 із наступни­ми змінами):

1) назву викласти в такій редакції:

«Стаття 11. Право військовослужбовців на охорону здоров’я, медичну допомогу та біологічне батьківство (материнство)»;

2) пункт 1 доповнити абзацом десятим такого змісту:

«У період дії воєнного стану військовослужбовці, визначені у підпункті 1 пункту 1 статті 3 цього Закону, мають право на безоплатне отримання медичної послуги, пов’язаної із забез­печенням реалізації їхнього права на біологічне батьківство (материнство), зокрема на здійснення забору, кріоконсервації та зберігання їхніх репродуктивних клітин на випадок втрати репродуктивної функції при виконанні обов’язків із оборони держави, захисту Вітчизни та інших покладених на них обов’язків відповідно до законодавства, у порядку, встановле­ному Кабінетом Міністрів України».

2. У статті 95 Закону України «Про Національну поліцію» (Ві­домості Верховної Ради України, 2015 р., № 40—41, ст. 379; 2017 р., № 2, ст. 25; із змінами, внесеними Законом України від 15 березня 2022 року № 2123-IX):

1) назву викласти в такій редакції:

«Стаття 95. Медичне забезпечення поліцейських, реалізація права цих осіб на біологічне батьківство (материнство)»;

2) частину десяту викласти в такій редакції:

«10. У період дії воєнного стану поліцейським гарантується безоплатне медичне забезпечення в закладах охорони здо­ров’я будь-якої форми власності»;

3) доповнити частиною одинадцятою такого змісту:

«11. У період дії воєнного стану поліцейські, які беруть безпосередню участь у бойових діях або забезпечують здій­снення заходів з національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії, або виконують свої службові завдання в районах воєнних (бойових) дій, користуються пра­вовими і соціальними гарантіями, встановленими абзацом десятим пункту 1 статті 11 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей».

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності через три місяці з дня його опублікування, крім підпункту 2 пункту 3 цього розділу, який набирає чинності з дня, наступного за днем опублікування цьо­го Закону.

2. Установити, що:

1) на період дії воєнного стану, введеного Указом Прези­дента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом Ук­раїни «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, особи рядового і начальницького складу Держав­ної служби України з надзвичайних ситуацій, особи началь­ницького складу управління спеціальних операцій Національ­ного антикорупційного бюро України, особи рядового і на­чальницького складу Державної кримінально-виконавчої служби України, які беруть безпосередню участь у бойових діях або забезпечують здійснення заходів з національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії, ко­ристуються правовими і соціальними гарантіями, встановле­ними абзацом десятим пункту 1 статті 11 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей»;

2) порядок направлення осіб, на яких поширюється дія цьо­го Закону, для отримання медичної послуги, передбаченої аб­зацом десятим пункту 1 статті 11 Закону України «Про соціаль­ний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», встановлюється Кабінетом Міністрів України;

3) у разі загибелі або визнання померлою в установленому порядку особи, репродуктивні клітини якої зберігаються, їх зберігання припиняється з подальшою утилізацією;

4) особи, на яких поширюється дія цього Закону та які до наб­рання ним чинності за рахунок власних коштів оплачували послугу із зберігання своїх репродуктивних клітин, отримують право на їх подальше безоплатне зберігання відповідно до цього Закону у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

3. Кабінету Міністрів України:

1) при підготовці проєкту Державного бюджету України на 2025 рік та наступні роки передбачити видатки за окремою бюджетною програмою на реалізацію заходів щодо надання особам, визначеним цим Законом, медичних послуг, необхід­них для здійснення забору, кріоконсервації та зберігання їхніх репродуктивних клітин, для забезпечення реалізації їхнього права на біологічне батьківство (материнство) на випадок втрати репродуктивної функції;

2) у тримісячний строк з дня, наступного за днем опубліку­вання цього Закону:

прийняти нормативно-правові акти, що впливають із цього Закону, та забезпечити набрання ними чинності одночасно з набранням чинності цим Законом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими цен­тральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ.

м. Київ,
22 листопада 2023 року.
№ 3496-IX.

Закон України

Про внесення змін до Закону України «Про фінансові механізми стимулювання експортної діяльності» щодо страхування інвестицій в Україні від воєнних ризиків

Верховна Рада України **постановляє**:

1. Внести до Закону України «Про фінансові механізми сти­мулювання експортної діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 4, ст. 43 із наступними змінами) такі зміни:

1. Частину другу статті 1 викласти в такій редакції:

«2. Терміни «відповідальний актуарій», «перестраховування», «перестраховальник», «страхувальник», «страхування», «стра­ховий ризик», «страховий випадок», «страхова сума», «страхо­ва виплата», «страховий тариф», «страхова премія» вживають­ся в цьому Законі у значеннях, наведених у Законі України «Про страхування».

Терміни «ділова репутация», «заходи раннього втручання», «іс­тотна участь», «керівник», «комплаєнс», «конфлікт інтересів», «структура власності юридичної особи», «афілійована особа», «споріднена особа», «система внутрішнього контролю», «фінансо­ва установка» вживаються в цьому Законі у значеннях, наведених у Законі України «Про фінансові послуги та фінансові компанії».

2. Частину другу статті 2 після абзацу першого доповнити новим абзацом такого змісту:

«ЕКА здійснює діяльність із страхування відповідно до вимог Закону України «Про страхування» з урахуванням особливос­тей, встановлених цим Законом».

У зв’язку з цим абзац другий вважати абзацом третім.

3. У частині другій статті 3:

1) пункт 1 після слів «з державного бюджету» доповнити словами «або з інших джерел, передбачених законом»;

2) доповнити пунктом 4 такого змісту:

«4) надання міжнародними та іноземними фінансовими ор­ганізаціями, урядами іноземних держав, іноземними банками та експортними агентствами гарантій для забезпечення вико­нання боргових зобов’язань ЕКА».

4. У частині другій статті 4:

1) після абзацу другого доповнити новим абзацом такого змісту:

«захист українських експортерів від ризику фінансових втрат, пов’язаних з інвестиціями у створення об’єктів та ін­фраструктури, необхідних для розвитку переробної промисло­вості та експорту товарів (робіт, послуг) українського поход­ження, шляхом страхування, перестраховування».

У зв’язку з цим абзаці третій — шостий вважати відповідно абзацами четвертим — сьомим;

2) абзац сьомий викласти в такій редакції:

«співпраця з міжнародними та іноземними фінансовими ор­ганізаціями, урядами іноземних держав, іноземними банками та експортними агентствами, у тому числі для акумуляції міжна­родної фінансової допомоги, забезпечення зростання експорту та економіки України, виконання боргових зобов’язань ЕКА».

5. У статті 5:

1) абзац дев’ятий частини третьої після слова «актуарієм» доповнити словами «відповідальним актуарієм»;

2) частину восьму викласти в такій редакції:

«8. ЕКА з метою здійснення актуарної функції (розрахунку технічних резервів, забезпечення адекватності та прийнятнос­ті методологій і моделей у розрахунку технічних резервів, пе­ревірки адекватності та прийнятності механізмів і умов перес­трахування, складення актуарного звіту) зобов’язане мати у штаті або залучити на договірних умовах актуарія, авторизова-

ного Національним банком України у порядку, встановленому законодавством, як актуарія, який може виконувати обов’язки відповідального актуарія».

6. У статті 6:

1) у частині першій:

пункти 1 і 4 викласти в такій редакції:

«1) страхування та перестраховування експортних кредитів, а також страхування та перестраховування від воєнних та/або політичних ризиків кредитів українських суб’єктів господарю­вання, пов’язаних з інвестиціями у створення об’єктів та ін­фраструктури, необхідних для розвитку переробної промис­ловості та експорту товарів (робіт, послуг) українського по­ходження»;

«4) страхування та перестраховування прямих інвестицій з Ук­раїни, а також страхування та перестраховування прямих інвес­тицій в Україну від воєнних та/або політичних ризиків»; доповнити абзацом тринадцятим такого змісту:

«Кабінет Міністрів України за погодженням із Національним банком України визначає перелік воєнних та політичних ризи­ків, а також умови та порядок страхування (перестраховуван­ня) таких ризиків при здійсненні ЕКА видів діяльності, визначених цією частиною»;

2) після частини третьої доповнити новою частиною такого змісту:

«4. На діяльність ЕКА із страхування та перестраховування не поширюються вимоги Закону України «Про страхування» щодо врегулювання переддоговірних відносин та розкриття інфор­мації клієнтам до укладення договору страхування».

У зв’язку з цим частини четверту — восьму вважати відпо­відно частинами п’ятою – дев’ятою;

3) у частині сьомій слова «виплати відшкодування» замінити словами «обов’язку здійснення страхової виплати»;

4) у частині дев’ятой слова «Страхування прямих інвестицій» замінити словами «Страхування ЕКА прямих інвестицій».

7. У статті 7:

1) абзац четвертий частини першої викласти в такій редакції: «кошти, надані міжнародними та іноземними фінансовими організаціями, урядами іноземних держав, іноземними банка­ми на поворотній або безповоротній основі»;

2) у частині другій слова «міжнародних організацій» замінити словами «міжнародних та іноземних фінансових організацій, урядів іноземних держав, іноземних банків».

8. У назві та частині дев’ятій статті 11 слова «державної фін­ансової підтримки» замінити словами «державної та іншої фін­ансової підтримки».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2024 року, крім пун­кту 2 цього розділу, який набирає чинності з дня, наступного за днем опублікування цього Закону.

2. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня опублікування цього Закону:

забезпечити прийняття за погодженням із Національним банком України нормативно-правового акта, що визначає пе­релік воєнних та політичних ризиків, а також умови та порядок страхування (перестраховування) таких ризиків при здійсненні видів діяльності Експортно-кредитного агентства;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими цен­тральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ.

м. Київ,
22 листопада 2023 року.
№ 3497-IX.

Закон України

Про внесення зміни до деяких законів України щодо деяких питань діяльності Національного банку України

Верховна Рада України **постановляє**:

1. Внести зміни до таких законів України:

1. Розділ XV «Прикінцеві положення» Закону України «Про Національний банк України» (Відомості Верховної Ради Украї­ни, 1999 р., № 29, ст. 238 із наступними змінами) доповнити пунктами 11 і 12 такого змісту:

«11. Установити, що у період дії воєнного стану в Украї­ні, введеного Указом Президента України «Про введення во­єнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Украї­ні» від 24 лютого 2022 року № 2102-IX (далі в цьому пункті — воєнний стан), положення статті 71 цього Закону застосову­ються з урахуванням особливостей, встановлених цим пун­ктом.

Надати Національному банку право для забезпечення потре­б держави у відсічі збройної агресії Російської Федерації проти України безоплатно передавати у встановленому Кабі­нетом Міністрів України порядку до сфери управління Мініс­терства оборони України майно, набуте Національним банком у власність у рахунок погашення боргу за наданими банкам кредитами для підтримки ліквідності. Після припинення чи ска­сування воєнного стану процедура передачі Національним банком такого майна, розпочата у період дії воєнного стану, завершується відповідно до законодавства, що діяло у період дії воєнного стану.

12. Установити, що протягом двох місяців з дня припинен­ня чи скасування воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, Національний банк визначає, яке майно, передане ним до сфери управління Міністерства оборони України відпо­відно до пункту 11 цього розділу, має бути повернуто Наці­ональному банку та у який строк, а також яке майно передано Міністерству оборони України безповоротно. Міністерство оборони України передає Національному банку у встановлено­му Кабінетом Міністрів України порядку та у визначений Наці­ональним банком строк майно, визначене Національним бан­ком як таке, що підлягає поверненню».

2. Пункт 1 розділу IX «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про адміністративну процедуру» від 17 люто­го 2022 року № 2073-IX доповнити абзацом другим такого змісту:

«Дія цього Закону поширюється на відносини, що виника­ють під час здійснення Національним банком України функцій публічної адміністрації, з 1 січня 2025 року».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України протягом двох місяців з дня набрання чинності цим Законом:

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необ­хідних для реалізації цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ.

м. Київ,
9 грудня 2023 року.
№ 3518-IX.